

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS PAREIŠKIMAS

Lietuvos Respublikos
Švietimo ir mokslo
ministrui prof., dr. Zigmui
Zinkevičiui
Didžiai gerbiamas Ministre,
JAV LB Švietimo
taryba reiškia Jums pagarbą
ir dėkingumą už drąsų tiesos
pasakymą dėl valstybinės
kalbos vartojimo Lietuvos
mokyklose. Amerikoje gyve-
nantiems lietuviams niekuo-
met neiškyla klausimas, kurią
kalbą reikia vartoti gyvena-
majame krašte, tačiau, norė-
dami išlikti artimi savo tėvų
gimtajam kraštui, esame
įsteigę ir be valstybinės pa-

ramos išlaikome lituanistines
mokyklas. Šiuo atveju nekyla
konflikto tarp valstybės ir et-
ninių telkinių siekių. Lietuvo-
je gyvenančios mažumos gali
pasirinkti panašų kelią.
Jūsų viešas pasisaky-
mas, užstojant ir ginant lietu-
vių kalbos vartojimą mokyk-
lose, aiškiai parodo, kad su-
prantate savo užimamą pa-
reigų rimtumą. Mes buvome
giliai sujaudinti sužinoję, kad
aštuntoje vyriausybėje yra at-
sakingų pareigūnų, kurie abe-
joja valstybinės kalbos svar-
ba.

Iki šiol buvo akivaiz-

dus tautinės sąmonės stygius
Lietuvos mokyklose. Mokyk-
los pareiga yra paruošti jauni-
mą, kuris būtų ne vien išsi-
mokslinges, bet ir tautiškai
mąstantis žmogus. JAV-se
mūsų svarbiausias uždavinys
yra krepiamas į asmens pil-
navertiškumą.

Gerbiamasis Minist-
re, mūsų širdys ir mintys yra
visuomet su Jūsų siekais įgy-
vendinti tai, ko nebuvo pada-
ryta netolimoje praeityje.

Tegul Dievas lydi ir
padeda Jūsų kilniame darbe.

Su gilia pagarba
Regina Kučienė

DIDŽIAUSIA TAUTOS NELAIMĖ

Jonas Jasaitis

Maždaug prieš ketvirtį
amžiaus vieną pavakarę susi-
rinkome pagerbti savo bend-
radarbi, darbštų kalbininką jo
penkiasdešimtmečio proga.
Nedideliame "komunaliniame"
bute skambėjo sveikini-
mai ir linkėjimai. Tačiau, kad
ir kaip stengėmės susikaupti
ir suteikti šeiminkams kuo
džiugesnę nuotaiką, daugelio
svečių veiduose klaidžiojo
skaudžios netekties ir nerimo
šešėliai. Jų priežastis - prieš
kelias žinias nuaidėjusi žinia
apie profesoriaus Jono Kaz-
lausko žuvimą.

Niekas netikėjo tuometinio
oficiozo, tarsi likimo
ironija, pasivadinusio "Tie-
sa", pranešimais, esą profeso-
rius buvo "rastas Neryje be
smurto žymių". Tik pasipiktini-
mą kėlė slykščios insinua-
cijos apie jo ... savižudybę.
Girdi, kažkas sakęs apie
kažkokius šeimyninius nes-
klandumus, nusivylimą ir
pan.

Tarp mokslininkų nie-
kam nebuvo paslaptis, kaip
baisiai nekentė okupacinė
valdžia kalbininko, išdrį-
susio pasakyti tiesą, kuri vi-
sai nesiderino su sovietine
propaganda. Žinojome apie
tai, kad profesorius ne kartą
buvo kviečiamas skaityti pa-
skaitų užsienio šalyse, bet
taip ir negavo leidimo išvykti,
nors įvykdė visus tuometinių
valdančiųjų iškeltus rei-
kalavimus.

Tarp minėto jubiliejinio
vakaro svečių buvo ir artimas
žuvusiojo bendramintis -
profesorius Zigmas Zinkevi-
čius. Visiems buvo supran-
tamas jo liūdesys. Tačiau ir
kažkokia sunkiai apibūdina-
ma stiprybė, tarsi aštri, į prie-
šą nukreipta strėlė, švystelė-
davo jo žvilgsnyje. Gal kaip
tik tomis dienomis subrendo
profesoriaus Zigmo Zinkevi-

čiaus pasiryžimas dirbti dar
daugiau: už save ir už žuvusį
bendražygi.

Ir jis dirbo. Vos ne kas-
met pasirodydavo kapitaliniai
veikalai. Visų jų viršūnė tur-
būt dera laikyti šešiatomę
"Lietuvių kalbos istoriją".
Akademikas Z. Zinkevičius
visada pasižymėjo ne tik ne-
paprastu darbštumu ir moks-
liniu tikslumu, bet ir savo tie-
sia, principinga laikysena. Ne
kartą jo žodis krito lyg skaudi
rykštė antilietuviškai nusitei-
kusiems "autonomininkams",
tebebandantiems įrodinėti
Vilniaus krašto "lenkišką
priklausomybę" arba nieki-
nantiems vieną iš seniausių ir
žodingiausių gyvųjų pasaulio
kalbų - lietuvių kalbą. Ne
kartą profesorių bandė ap-
šmeižti, prikljuoti jam kaž-
kokio "šovinisto" ar "ekstre-
misto" etiketę. Tik niekaip
nėsisėkė šmeižikams: tiesiog
nelipo prie profesoriaus joks
purvo gniužulas.

1994 metais teko sutikti
profesorių, daugelio akade-
mijų tikrąjį ir garbės narį Z.
Zinkevičių, susirinkime, ku-
riame buvo pristatyta Austra-
lijoje gyvenusio žurnalisto
Jono Kedžio monografija
"Terorizuojama ir niokojama
Lietuva (1936-1994)". Kvie-
čiamas į šį renginį, profeso-
rius prašė atleisti, jei nespėtų
užbaigti užsiėmimų universi-
tete. Tačiau jis nepavėlavo.
Kaip paaiškėjo trumpo mūsų
pokalbio metu, daug minčių,
išsakytų šioje knygoje, buvo
jam labai artimos.

Ir štai šiomet galėjome
tik ypatingai pasidžiaugti,
kad akademikas Zigmas Zin-
kevičius paskirtas naujuoju
Lietuvos Švietimo ir mokslo
ministru. Gal tik ne vienas
pagalvojome, kad jam, visą
amžių paskyrusiam akademi-

nei veiklai, bus labai sunku.
Ypač daug jėgų pareikalaus
vidurinės bendrojo lavinimo
mokyklos reikalai, su kuriais
jam tiesiogiai ne tiek daug
teko susidurti. Tačiau jau pir-
mosiomis dienomis ministras
nurodė vieną iš svarbiausių
švietimo sistemos trūkumų -
nepakankamą dėmesį tautos
kultūrai ir lietuvybei. Štai
nuo šios bjaurios ydos šalini-
mo ir turėjo prasidėti visa
Lietuvos švietimo reforma,
vos tik buvo paskelbta apie
nepriklausomos valstybės
atkūrimą. Deja tie, kuriems
šios pareigos buvo pavestos,
buvo labiau linkę abstrakčiai
"filosofuoti" apie atsivėrimą
pasauliui ir gana atvirai šai-
pytis iš tautinės mokyklos
idėjų. Todėl ir šiandien nėra
ko stebėtis, kad Lietuvos
moksleiviai labiausiai nepa-
žįsta ... Lietuvos.

Bet šiomis dienomis
akademiko Z. Zinkevičiaus
vardas netikėtai vėl sumirgė-
jo spaudos agentūrų praneši-
muose greta gana neigiamų
vertinimų. Pasipylė keisčiausi
kaltinimai, veidmainiški
kai kurių pareigūnų "apgai-
lestavimai" ir net ... pasiūly-
mai atsistatydinti. Po to sekė
kažkokie migloti aiškinimai
ir pateisinimai, esą ministras
išreiškęs savo "kaip moksli-
ninko, o ne kaip politiko" po-
žiūrį, esą kažkas jį ne taip
supratęs ir t.t.

O ar iš viso reikėjo tei-
sintis? Ar galima priversti
akademiką būti pseudotole-
rantišku "politikui", kuris tie-
są vynioja į diplomatinę "va-
tą", tarsi atsiribodamas nuo
akivaizdžios tikrovės?

Pasirodo, kad naujasis
ministras apkaltintas už tai,
kad, pokalbyje, kuris buvo
aprašytas "Valstiečių laikra-
styje", išdrįso pasakyti tiesą!
Ministras pasakė, kad daugė-

1944 m. sausio 9 d. JAV, Klivlendo (Cleveland) mieste žuvo
Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. Nuotraukoje: A. Sme-
tonos paminklas Kaune, buvusios Prezidentūros sodyboje

lyje labai nukentėjusios piet-
rytinės Lietuvos dalies vieto-
vių kalbama ne lenkų, o bal-
tarusių (gudų) kalba. Šiuo
savo teiginiu jis vienu smū-
giu išmušė visus kozirius iš
rankų Lietuvos lenkintojams,
apie kuriuos net buvęs Len-
kijos ambasadorius J. Vidac-
kis gana neigiamai atsiliepė.

Kiekvienas, kuriam teko
išsamiau susipažinti su kalbi-
nė padėtimi kai kuriose Tra-
kų, Šalčininkų, Vilniaus ir
Švenčionių rajonų vietovėse,
patvirtins, kad negalima tapa-
tinti vietinių gyventojų nuo-
taikų su "autonomininkų" už-
mačiomis. Tie paprasti žmo-
nės visai nelinkę veltis į anti-
lietuvišką politiką, atvirai
kalba apie tai, kaip įvairūs
engėjai iš jų darė "rusus" ir
"lenkus", kaip jų seneliai tik
lietuviškai kalbėję, kaip kai
kurie dvasininkai bandė teigti,
esą katalikybė esanti tik
"lenkiškasis tikėjimas". At-
seit, Dievas lietuviškai nesu-
pranta. Kad tokios užmačios
yra svetimos tų vietų žmo-
nės, patvirtino ir ką tik pra-
ėję Seimo rinkimai: rinkėjai
neatėjo, nes "lenkų kongreso"
rėksmingi šūkiai jiems visai
nereikalingi.

Ir dabar jokia paslaptis,
kad po tuos miestelius ir kai-
mus bastosi emisarai "kuni-
gai", "vienuolės", "žurnalis-
tai" ir dar kitokie, nieko
bendro net su oficialiąja Var-
šuva neturintys. Tai jie kartu
su aršiais buvusiais sovieti-
niais kolaborantais kurpia

mitus apie "lenkų mažumos
teisių pažeidimus" ir bando
kaišioti Maskvos imperinin-
kų ne kartą minėtą "lenkų
kortą". Buvusioji LDDP val-
džia nesiėmė jokių priemo-
nių, kad užkirstų kelią gru-
biai antivalstybinei veiklai.

O ministras Z. Zinkevi-
čius atvirai pasakė, kad to-
kios antilietuviškos veiklos
netoleruos. Tai kaip gi nepuls
žviegti apsišaukėliai "kong-
resmenai" ir "teisių gynėjai"?
Beje, kur jie lindėjo dar visai
neseniai, kai tas kraštas buvo
atvirai rusinamas? Kam pa-
slaptis, kad tose vietovėse po
Antrojo pasaulinio karo ap-
sigyveno nemaža ateivių iš
Gudijos? Kas nori nusišėpti
akivaizdų faktą, kad žmonės
ten kalba "po prostu", tai yra
kelių kalbų mišinys? Benda-
sis jų, o ypač jaunosios kar-
tos lavinimas, savo tikrosios
tautinės tapatybės atstatymas
yra vienas iš svarbiausių
mūsų valstybės uždavinių.

Tačiau didžiausia mūsų
tautos nelaimė, kad visada,
kai iškilus žmogus pasako
tiesą arba imasi gero, nors ir
labai sunkaus darbo, atsiranda
jį inirtingai užsipuolančių
arba siekiančių sumenkinti.
Ar ne todėl daugelis praeities
laimėjimų nebuvo iki galo iš-
naudoti, ar ne todėl daug et-
ninių lietuvių tautos žemių
jau valdo svetimieji? Ar ne
todėl, savuosius pamynę,
svetimų pranašų kai kurie
ieško ir jiems pataikauja?

Girdėta iš Vilniaus

• **PRASIDĖJO NEEILINĖ SEIMO SESIJA.** Jau nuo sausio 2 d. naujojo Seimo nariai dirbo komitetuose ir frakcijoje. Sausio 9-ąją prasidėjo neeilinė Seimo sesija. Numatoma, jog ji truks iki sausio 23 dienos. Šios sesijos darbų programoje - 67 dokumentų nagrinėjimas. Neeilinėje sesijoje bus priimami Vyriausybės pasiūlyti dokumentai, pirmoje sesijoje neužbaigti priimti įstatymai, tvirtinamos tarptautinės sutartys. Tarp jų - 1951 metų Ženevos Konvencija bei 1967 metų Niujorko protokolas dėl pabėgėlių statuso. Seimas taip pat numato ratifikuoti tris laisvosios prekybos sutartis su Vidurio Europos Laisvosios prekybos sutarties organizacijos (CEFTA) šalimis - Čekija, Slovakija ir Slovėnija. Seimo nariai apsispręs dėl Prezidento A. Brazausko grąžintų persvarstyti įstatymų.

• **DALIA KUTRAITĖ - LIETUVOS TELEVIZIJOS DIREKTORĖ.** Naująja Lietuvos televizijos direktore paskirta žurnalistė Dalia Kutraitė - Giedraitienė. Lietuvos radijo ir televizijos kūrybinio susivienijimo "Jūsų studija" vyriausioji redaktorė Dalia Kutraitė-Giedraitienė, be kitų laidų, yra rengusi populiarias autorines programas "Atgarsiai", "Nojaus arka", "Renomé", "Viltys ir likimai". 44 metų žurnalistė buvo viena iš pretendentių į Nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus postą. Dalia Kutraitė-Giedraitienė ketina "taip pakeisti televizijos atmosferą, kad ji skatintų kūrybiškai dirbti, racionaliau naudoti kūrybinius ir techninius rezervus".

• **ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO PASISAKYMAI APIE LENKŲ TAUTINĘ MAŽUMĄ NEPATIKO "LIETUVOS LENKŲ KONGRESUI" IR... A.SAUDARGUI.** Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas sakėsi apgailestaujęs dėl švietimo ir mokslo ministro Zigmo Zinkevičiaus spaudoje pareikštų minčių, kurios "sukėlė neadekvačias interpretacijas Lietuvoje ir Lenkijoje". Tai sakoma antradienį Eltai perduotame URM vadovo pareiškime. Prieš porą savaitių ministras Zigmas Zinkevičius interviu "Valstiečių laikraščiui" pareiškė, kad "nukentėjusios Pietryčių Lietuvos didelėje dalyje šnekama ne lenkų, bet baltarusių kalba". Jo teigimu, šiose vietovėse gyvenančiam jaunimui "demagogiškai įrodinėjama, kad "nuo amžių" jų tėvai vartojo tą kalbą ir buvo lenkai, lenkų organizacijos prievarta bruka vaikams lenkų kalbą, steigia lenkiškas mokyklas". Netrukus po to, kai šie teiginiai buvo išspausdinti laikraštyje, Lietuvos lenkų kongresas pareiškė ketinąs reikalauti, jog švietimo ir mokslo ministras Z. Zinkevičius atsistatydintų.

• **PIRMOSIOS LIETUVIŠKOS KNYGOS SUKAKTIS.** Pirmosios lietuviškos knygos - Martyno Mažvydo "Katekizmo" 450-osios metinės gruodžio 9 d. paminėtos Seimo plenariniame posėdyje. Iškilmių proga Seime kalbėjo ir UNESCO generalinio direktoriaus pavaduotojas H. Crespo-Toral, žymūs pasaulio baltistai - profesorius A. Nepokupnyj iš Kijevo, Berlyno bibliotekos skyriaus vedėjas F. Gerneris.

Sausio 2 d. Lietuvos bankas išleido 50 litų nominalo proginę monetą, skirtą pirmosios lietuviškos knygos - 450-osios metinėms paminėti. Jos autorius - skulptorius Petras Mazūras. Numatyta nukaldinti ne daugiau kaip 5 tūkstančius tokių monetų. Proginė moneta pagaminta iš aukščiausios prabos 925 sidabro, jos skersmuo 34 mm, masė - 23,30 gramo. Proginės monetos pardavimo kaina (iki liepos 1 d.) - 80 litų.

Valstybės įmonė "Lietuvos paštas" išleido pirmąjį šių metų pašto ženklą ir bloką, skirtą pirmosios lietuviškos knygos 450-osios metinėms. Juos sukūrė dailininkas Bronius Leonavičius. Pašto ženkle pavaizduotas pirmosios lietuviškos knygos titulinis lapas. Pašto bloke taip pat pavaizduotas "Katekizmo" titulinis lapas bei Karaliaučiaus - miesto, kuriame buvo išleista pirmoji lietuviška knyga, panorama.

• **LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO VIZITAS VOKIETIJOJE.** Baigęs vizitą Varšuvoje, Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas išskrido į Vokietiją. Dviejų dienų vizito programoje - susitikimai Berlyne su tos šalies užsienio reikalų ministru Klausu Kinkelium, taip pat Berlyno burmistru ir Berlyno federalinės žemės vadovais bei susitikimai su Bundestago nariais Bonoje. Vizito dienomis, be ypač aktualių Lietuvai integracijos į Europos Sąjungą ir NATO klausimų, bus svarstomos galimybės panaikinti vizų režimą tarp abiejų šalių. Antrąją vizito dieną Algirdas Saudargas susitiko su vienu potencialiausių kandidatų į Vokietijos kanclerio postą Wolfgang Schaubel.

Kaip pažymi Lietuvos diplomatai, Vokietija yra viena pagrindinių mūsų valstybės ekonomikos partnerių. 1995-aisiais Lietuvos ir Vokietijos prekybos apyvarta sudarė 857 milijonus JAV dolerių, o per pirmuosius devynis praėjusių metų mėnesius šis rodiklis siekė 800 milijonų JAV dolerių. Vokietija yra tarp aktyviausių užsienio investuotojų Lietuvoje.

Iš visur - apie viską

SKURDAS VERČIA VAIKUS DIRBTI

Algirdas Pužauskas

Naujųjų metų proga pasaulyje pasirodo įvairių pranešimų ir apžvalgų apie žmonijos kelią, nueitą per praėjusius metus, laimėjimus ar nusivylimus. Pernai, gruodžio mėnesio viduryje suėjo 50 metų nuo Jungtinių Tautų Vaikų Fondo įsteigimo. Ženevos suvažiavime šią organizaciją steigėjai pavadino UNICEF-United Nations International Children's Emergency Fund. Ji veikia iki šiol. Iš jos sutrumpinto pavadinimo 1953 metais buvo išmesti žodžiai "International" ir "Emergency". Ši agentūra liko gana autonomiška: pati rūpinasi lėšomis, pati išsirenka 36 narių vykdomąją tarybą, samdo tarnautojus.

1946 metais įsteigto Vaikų fondo svarbiausias uždavinys buvo rūpintis vaikais, kurie karo metais "išvietinti", tapo pabėgėliais ar našlaičiais. Jiems buvo dalinami maisto produktai (pieno milteliai ir kt.). Buvo ieškomos pabėgėlių stovyklos, organizuojamos mokyklos, rūpinamasi vaikų sveikatos priežiūra. Unesco agentūra ir šiomis dienomis rūpinasi tais pačiais reikalais visuose žemynuose. Tačiau pasaulyje atsirado naujų problemų, tarp kurių yra ir vaikų išnaudojimas nelegaliose darbovietėse.

Prieš šešerius metus pasaulio vyriausybės priėmė tarptautinę konvenciją, kuri bandė nustatyti, kas gi yra

"vaikas". Nuspręsta, kad tai žmogus, jaunesnis negu 18 metų. Kai kurios šalys vaikais laiko tik jaunesnius kaip 12 metų amžiaus. Tarptautinė Darbo organizacija nustatė, jog apmokamą darbą žmonės gali pradėti nuo 15 metų amžiaus, o nuo 18 metų jau galima dirbti bet kokią darbą. Darbai skirstomi į pavojingus, nesveikus ir kenksmingus, sezoninius, nesunkius ir labai sunkius. Dar šešios pasaulio valstybės neratifikavo Pasaulinės Vaiko Teisių konvencijos, kuri teigia, kad vaikas, kaip ir suaugęs, turi turėti lygias politines, socialines, civilines, kultūrines ir ekonomines teises. Šio įstatymo nesvarstė dar ir JAV.

Kai kalbama apie vaikų darbą, savaime kyla ir švietimo klausimai. Vaikas negali mokytis ir kartu dirbti. Šiaurės Afrikoje ir Viduriniuose Rytuose mokyklų nelanko 16 % vaikų. Vidurinėje Afrikoje tokių vaikų jau yra 47%, Pietryčių Azijoje be mokslo lieka 34% vaikų. Tailande 15 metų amžiaus mergaitės jau gali dirbti naktniuose klubuose ir baruose: švietimas joms nereikalingas.

Tarptautinė Darbo organizacija pripažįsta, kad surinkti statistiką apie dirbančius vaikus nėra lengva, bet manoma, kad, neskaitant vaikų darbo šeimose, nepilnametėjų darbininkų gali būti apie 400 milijonų. Pabrėžiama, kad į dirbančių vaikų apskaitą neįtraukti Kinijos vaikai.

Net ir moderniose pasaulio šalyse yra darbų, kuriuos padaro vaikai. Amerikoje dažnai gatvėse matome mažus dviratėlius, kurie išnešioja kaimynams dienraščius ir už tai gauna atlyginimą. Azijos ir Viduriniųjų Rytų kilimų gamintojai uždirba už savo garsius kilimus, ku-

rių siūlus raišioti daug patogių mažais vaikiškais piršteliais. Garsūs Pakistano žaidimo kamuolių fabrikai samdo vaikus susiūti futbolo ar krepšinio kamuolių siūles. Juos gamina išgarsinti sportinių batų meistrai: Nike ar Reebok. UNICEF jau pagrašino toms tarptautinėms bendrovėms, kad bus organizuojami gaminių boikotai, jei paaiškės, kad vaikai jų fabrikuose jaunesni negu 14 metų ir jei jie išnaudojami. Kalbama, kad kai kurie kontraktoriai moka vaikams per dieną po 60 centų.

Daugelyje šalių vaikai naudojami vandeniui iš tolimų šaltinių parnešti. Daug kur, ypač Afrikoje, vaikai parūpina maisto virimui reikalingų žagarų. O kur dar pievienėliai, kur virtuvės darbus atliekančios mergaitės?

Praėjusiais metais vykusiuose JAV Prezidento ir Kongreso rinkimuose buvo daug kalbama apie dabar paplitusios šalpos sistemos reformas. Du sociologai - Čikagos universiteto - Susan Mayer ir Harvardo universiteto - Christopher Jencks savo studijoje skelbia, jog Amerikoje 1995 metais skurstančiose šeimose gyveno 20,8 % vaikų. 1969 metais tokių vaikų buvo tik 14 %.

Studijoje sakoma, kad iš skurde gyvenančių penkių amerikiečių du yra vaikai. Padėtis keičiasi priklausomai nuo ekonominių sąlygų. Gamybos smukimas ir nedarbo kilimas tuoj paveikia skurstančias šeimas, o ypač vaikus. Maisto kortelės, butų subsidijos, mokyklose duodami priešpiečiai bus ir toliau reikalingi, ypač toms šeimoms, kuriose tėra tik vienas iš tėvų, sakoma pranešime.

Keliais sakiniiais

• Jungtinių Tautų įstaiga pabėgėlių reikalams paskelbė, kad daugiausia Bosnijos karo pabėgėlių apsigyveno Serbijoje - net 450 tūkstančių. Po jų eina bosniai Vokietijoje - 320,000, Kroatijoje - 170,000, Švedijoje - 122,000. Bosnius priėmė dar 20 valstybių. Portugalijoje gyvena 60, Lenkijoje - 240, Liuksemburge - 1,500. Prancūzijoje - 15,000, D. Britanijoje - 13,000. Iš viso Bosniją paliko 1,319,250 žmonių.

• Rusijos gynybos ministras Igoris Rodionovas savo griežtoje kalboje bandė įrodinėti, kad NATO planai išplėsti tą sąjungą į Rytus yra karinės grėsmės šaltinis. Nenaudingi Rusijai ir jos sąjungininkams yra Turkijos, Irano, Pakistano, Kinijos ir Japonijos bandymai didinti savo įtaką Azijoje, pasakė jis.

• Popiežiaus Jono Pauliaus II Kalėdų dienos kreipimasis "Urbi et Orbi" palietė dvi pasaulio vietas -

Centrinę Afriką ir Izraelį, kuriose žmonės negirdėjo Kalėdų taikos varpų, nes ten viešpatauja gilūs prieštaravimai, provokacijos, baimė ir smurtas.

• Izraelio saugumo ministras Avigdor Kahalani paskelbė, kad Izraelyje nelegaliai gyvena apie 200,000 užsieniečių, kurie bus surinkti į pereinamąją stovyklą ir deportuojami po du tūkstančius kas mėnesį. Jie įleisti (Nukelta į 3 psl.)

Redaktoriaus skiltis

LIETUVIŲ TURTAI

Neseniai teko perskaityti apybraižą apie tragiškus poeto Prano Vaičiailio sužadėtinės Julės Pranaitytės ir lietuviškų knygų leidyto kunigo Antano Miluko likimus. Kunigas Antanas išleido 185, J. Pranaitytė - 35 knygas, tarp kurių - P. Vaičiailio eilės, "Dr. M. Gustaitis", "Vyskupo M. Valančiaus darbai" ir kt. Ji vertė iš kitų kalbų, parašė knygą "Iš kelionės po Europą ir Aziją", "Laiškus iš Ispanijos" ir t.t.

Tačiau sunkus triušas tik išsekino švietėjų jėgas. Nepriklausomos (tarpukario) Lietuvos vyriausybė kunigą A. Miluką apdovanojo Vytauto Didžiojo ir Gedimino ordinais, paskyrė 400 litų pensiją. ("Turės iš ko skolas mokėti") J. Pranaitytei buvo paskirta 250 litų pensija. Jos darbų reikšmę įvertino J. Tumas-Vaižgantas, K. Bizauskas, J. Viliešis.

Tačiau tie, kurie buvo visiškai abejingi kažkokių keistuolių - "tautinių mažumų" inteligentijos atstovų veiklai, vos per šešiasdešimt metų pekopusį kunigą atleido iš darbo. A. Milukas mirė Bruklino 1943 metų kovo 19 d., kaip "vargšų vargšas". 1944 metų sausio 29 d. Filadelfijoje, taip pat vos 62 metų sulaukusi, mirė ir Julė Pranaitytė. Šiandien net jos kapelis - nežinomas. Kaip rašo minėtos apybraižos autorius Julius Pastarnokas, "4000 tomų biblioteką, laikraščių ir žurnalų kompleksus, abiejų archyvus dviem sunkvežimiais išvežė į savartyną".

O ar nesikartoja šiaandien Julės Pranaitytės ir kunigo Antano Miluko istorija? Ar gi negirdime, kad tai šen, tai ten lyg be pėdsakų dingsta iškiliųjų užsienio lietuvių archyvai? Ar neišmėto jų lietuviškai nebemokantys ir lietuviybės visai nevertinantys jų palikuonys, be jokio gailesčio ir suvokimo, kokią žalą daro?

Naujųjų laikų istorijoje nedaug tėra tokių atvejų,

kad didžioji tautos inteligentijos dalis būtų smurtu išvaryta iš gimtojo krašto. Tačiau ir svetur gyvendama, ji viską aukojo Tėvynei. Dauguma jų atgulė amžinajam poilsui, taip ir neišvydę virš Lietuvos vėl kylančios laisvės saulės. Tačiau liko jų knygų, paveikslų, muzikos kūriniai. Bet šio palikimo dalis jau yra dingusi be jokio pėdsako.

Kuri laiką galėjome lyg ir pasiteisinti, kad išsiviję ir Lietuvą skiria geležinė uždanga. O argi dabar padėtis jau iš esmės pagerėjusi? Deja, dvasinių išsivijusių turtų grąžinimu iki šiol rūpinasi tik atskiri užsispyrėliai.

Kad šie turtai taptų visos tautos dvasine nuosavybe, nepakanka tik pergabenti į Lietuvą užsienio lietuvių sukauptas knygas ir archyvus. Juk žymiai svarbiau, kad šie darbai būtų minimi vidurinių ir aukštųjų mokyklų programose, kad jie būtų kuo rūpestingiau ir nuoširdžiau išnagrinėti bei įvertinti, kad dabartinė ir būsimosios kartos juos ne tik iškilmingomis progomis cituotų, bet ir nepaprastos stiprybės, tikėjimo ir gėrio iš jų semtųsi.

Pagaliau, juk reikia kalbėti ne tik apie mirusius. Kodėl ne kartą su didžiulių patosų kalbame šviesuolio laidotuvių apie jo nuveiktus darbus, o visai abejingai praeiname pro dar išlikusius jo bendraminčius? Juk tikrai nepakanka tų retų atsitiktinių arba proginių renginių, kad geriau vieni kitus pažintume, vieni iš kitų pasimokytume. Juk dar turime galimybę užmegzti tiesioginį nuolatinį bendravimą.

Viena iš tokio bendravimo formų - spauda. Jau seniai kalbame, kad užsienio lietuvių laikraščius galėtų masiškai skaityti Tėvynėje. Kreipėsi ir "Dirva" su tokiu pasiūlymu į gana atsakingus asmenis. Deja, atsakymo nesulaukėme. Gal dar sulauksime? Bet jau labai jis vėluoja.

SAUSIO 13-OJI - IMPERIJOS ŽLUGIMO PRADŽIA

Juozas Žygas

Buvo beveik bendra nuomonė, kad geriausia žvalgybą turėjo Kremlius. Pagal žvalgybos surinktus duomenis buvo daromi atitinkami sprendimai. Todėl, savaime aišku, kad ir Televizijos bokšto bei studijų puolimas buvo vykdomas su aukštųjų sluoksnių žinia. Bet čia Kremlius apsiriko ir nagus nudegė. O tai įvyko todėl, kad jo vadai patikėjo Lietuvos kompartijos, kuriai vadovavo M. Burokevičius, pasigyrimams. Jis ir jo klika Maskvą nuteikė, kad jų partijos vadovaujama Lietuvos liaudis telaukia progos, kuomet galės vėl sugrąžinti "darbo žmonių valdžią". Maskva tokiomis žiniomis apsidžiaugė ir pradėjo planuoti, kad pasaulis matytų, kaip Lietuvos liaudis pati savanoriškai išvaiko "inteligentus-nacionalistus, pasiglemžusius valdžią". Per savo agentus ji paleido žinią, kad sausio viduryje Lietuvoje vyks nepaprasti įvykiai.

Tuo metu Lietuva tebebuvo spaudos dėmesio centre, tad į Vilnių prigužėjo daugybė žurnalistų ir filmuotojų. Nors sienų kontrolė te-

bebuvo sovietinių įstaigų žinioje, tačiau šiuo atveju, visus labai maloniai praleido. Vadinamojo "sukilimo" rengėjų planas numatė: pirmiausia užimti Televizijos studijas ir bokštą, kad pagrindinis žiniasklaidos šaltinis būtų jų rankose. Užėmus televiziją, jos pagalba sukviesti "darbo liaudį", kad ji šturmuotų Aukščiausiosios Tarybos rūmus. Vyriausybė ir Sąjūdžio žmonės žinojo apie galimus sovietų armijos puolimus. Todėl daug žmonių prie Televizijos studijų pastato, bokšto ir Aukščiausiosios Tarybos rūmų buvo susirinkę. Tankams pradėjus link bokšto važiuoti, susirinkusi minia dainavo, tarsi tikėdamasi, kad į dainuojančius nepradės šaudyti.

Tačiau tankai tiesiog ant žmonių važiuavo. Keli jau po tankais sutraiškyti gulėjo. Tankų pabūklai pradėjo šaudyti, aplinkinių pastatų langai drebėjo ir byrėjo. O žmonių minia dar dainavo ir skandavo: "Lietuva, Lietuva!" To ir nugirdyti parašutinkamai suprasti negalėjo. O gal ir suprato, kad dainų sušaudyti negalima.

Televizijoje rodė ir buvo aiškiai girdima, kaip iš vieno tanko per garsiakalbius į žmones kalbėjo: "Žmonės, nustokite dainuoti. Eikite į namus. Atėjo laikas, kuomet inteligentus iš valdžios reikia išvaikyti ir darbo žmones sugrąžinti". Bet žmonės nejudėjo. Į Televizijos pastatą para-

šutinininkams įsibrovus ir duris šautuvų buožėmis daužant, jame buvę pranešėjai visai Lietuvai skelbė: "Čia kalba Vilnius. Mes čia, mes - dar gyvi!"

Tie TV ir radijo darbuotojai, kurių bokšte ir studijose nebuvo, taip pat nesnaudė. Paskutiniąsias žinias jie skubiai perdavė Kaunui, o filmus net automobiliais į Kauną vežė. Žinios buvo perduotos į Rygą, o iš ten - į platų pasaulį. Tuojau kilo didelė reakcija, kurios Maskva visai nesitikėjo. Tankų kolona, kuri Aukščiausiąją Tarybą turėjo šturmuoti, gavo įsakymą į Šiaurės miestelį grįžti. Pasaulyje kilo pasipiktinimo banga. Didžiuosiuose Rusijos miestuose: Leningrade, Kijeve ir Maskvoje prasidėjo demonstracijos, kuriose buvo nešamos trispalvės. Į protestą įsijungė žymūs menininkai ir mokslo žmonės. "Nedaloma ir vieninga" imperija pradėjo braškėti. Generolai išsiveidė, kad "nenugalimoji" nuo dainuojančių žmonių turėjo trauktis. Dėl to ir buvo duotas "dainuojančios revoliucijos" vardas. Tokio pažeminimo generolai M. Gorbačioviui atleisti negalėjo, nors šis ir gynėsi, kad miegojęs ir "nieko nežinojęs". Bet tuo tik vienas G. Bush tetikėjo! Vadovaujantieji generolai netrukus nutarė, kad reikia gelbėti armijos vardą ir imperiją. Tai buvo pradžia, kuri vedė į "rugpjūčio pučą" ir imperijos subyrėjimą.

Iš visur - apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

pajėgas "tvarkai palaikyti".

• JAV statistikos biuras skelbia, kad per praėjusius 1996 metus Amerikos gyventojų skaičius padidėjo 2.3 milijono ir sausio 1 d. buvo 266,499,365 žmonės. Mirė per 1996 metus 2.3 mln., o gimė 3.8 mln. Naujų imigrantų buvo 809,000.

• Pietinėje Korėjoje darbininkų sąjungos pradėjo streiką, protestuodamos prieš naują valdžios įstatymą, kuris numato apriboti profesinių sąjungų veiklą.

• Singapuro rinkimus devintą sykį iš eilės laimėjo Liaudies akcijos partija, valdanti valstybę jau beveik 40 metų.

• Pietų Korėjos apeliacinis teismas pakeitė mirtį nubaustam buvusiam prezidentui bausmę į kalėjimą iki gyvos galvos. Jo įpėdinis,

užuot sėdėjęs 22 metus kalėjime, gavo 17 metų bausmę.

• Rusijos prezidentas B. Jelcinas pagrasino uždėti muitų mokesčius iš užsienio gausiai importuojamai degtinei. Vietinė "vodka", tapo tokia pigi, kad automobilių savininkai ją naudoja mašinų langams plauti. Daug degtinės Rusija importuoja iš Ukrainos ir Gudijos.

• Gruodžio 27 d. buvęs Rusijos saugumo tarybos viršininkas, buvęs parašutintinkų generolas A. Lebedis paskelbė įsteigęs naują politinę partiją, kuri bandys sujungti rusus, nepritariančius komunizmui, bet kartu atmetančius vadinamuosius demokratų. Partijos vadas A. Lebedis pradėjęs ilgą ir sunkų kelią "gelbėti Rusijai" nuo tokių kaip B. Jelcinas, kuris esąs ligonis, netinkamas prezidento pareikoms.

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

Iš Eltos pranešimų

Ekonomika

DOTACIJOS

Vyriausybė skirs dotacijas padidėjusioms duonos produktų kainoms kompensuoti. Dėl dešimtadaliu neįvykdyto 1996 metų valstybės biudžeto, dėl milžiniškų skolų šalies išdui dar nėra realių sąlygų kompensuoti vartotojams visų nuostolių. Vyriausybė sieks per artimiausius mėnesius sumažinti biudžeto skolas. Antrajame 1997 metų ketvirtyje, sukaupus reikiamas lėšas, numatoma neapmokestinti investuojamo įmonių pelno. Tai skatintų naujų darbo vietų kūrimą ir leistų padidinti pensijas bei atlyginimus.

NEDARBAS MAŽĖJA

Paskutinį praėjusių metų mėnesį Lietuvoje 0,2 procento sumažėjo nedarbo lygis. Skaičiuojant nuo darbo jėgos, jis buvo 6,2 procento. Per praėjusių metų gruodį į teritorines darbo biržas kreipėsi 11263 bedarbiai. Tai 3426 mažiau negu lapkričio mėnesį. Per paskutinį metų mėnesį bedarbių šalyje sumažėjo 2287. 1997 metų sausio 1 dieną Lietuvos darbo biržoje užregistruoti 109385 bedarbiai.

G.VAGNORIUS NEKETINA AKLAI VYKDYTI TVF MEMORANDUMO

Lietuvos Vyriausybės ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) memorandumo sąlygos nebus mechaniškai ir aklaai įgyvendinamos, pareiškė Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius, kalbėdamas per Vyriausybės pusvalandį Seime. Premjero nuomone, pasirašant memorandumą buvo padaryta "labai daug šiurkščių klaidų". Todėl sausio 20 d. vyksiančiame susitikime su TVF atstovais G.Vagnorius sakė sieksiąs pakeisti kai kurias šio dokumento nuostatas. Lietuvos Vyriausybės ir Tarptautinio valiutos fondo memorandumas buvo pasirašytas 1994 metų rugsėjį. Jo galiojimas baigiasi šių metų rugsėjį. G.Vagnorių stebina, kad, be kitų reikalavimų, Lietuvai nustatyti daug griežtesni importo apribojimai, negu numatyti Lietuvos ir Europos Sąjungos laisvosios prekybos sutartyje. Dar viena memorandumo primesta bėda - Valiutų valdybos modelis. "Neliko nė vienos rūšies produkto, kurį apsimokėtų ga-

minti", - teigė Premjeras. Prieš dvejus metus už europietiškus buvę 2 kartus pigesni Lietuvoje pagaminti grūdai šiandien gerokai brangesni. Tai - taip pat "memorandumo rezultatas", teigė G.Vagnorius.

EUROPOS REIKALŲ MINISTERIJA PRADEDA DARBĄ

Europos reikalų ministerijos viceministru paskirtas 28 metų Mindaugas Paunksnis, iki šiol vadovavęs Kauno miesto savivaldybės Ekonominio vystymo skyriui. Radijo inžinierius M.Paunksnis taip pat yra baigęs mokslo vadybą Niujorko universitete. Jis yra dirbęs tarptautinėje audito ir konsultacijų firmoje "Coopers & Lybrand". M. Paunksnis - kol kas vienintelis įsteigtos naujos Europos reikalų viceministras.

Besiformuojančios ministerijos aparatas nebus didelis. Pačioje ministerijoje dirbs per pusšimtį žmonių, o prie šios žinybos jungiamoms įvairioms agentūroms priklausys dar apie 60 darbuotojų. Kaip yra sakiusi Europos reikalų ministrė Laima Andrikienė, svarbiausios jos vadovaujamos žinybos funkcijos - skatinti užsienio investicijas, aktyvinti Europos integraciją ir privatizuoti stambias valstybines įmones. Ministrės žodžiais, Lietuva galėtų išlaikyti kontrolinį stambių strateginių mūsų šalies įmonių akcijų paketą, o apie 30-40 procentų tokių kompanijų akcijų parduoti užsieniečiams.

MOKSLININKAI SIŪLO SAVO PASLAUGAS KELYJE Į EUROPOS SĄJUNGĄ

Mokslų akademijos Europos integracijos tyrimų centro direktoriaus Aleksandro Vasiliausko nuomone, šalies mokslininkai galėtų nemažai prisidėti prie Lietuvos pasirengimo stoti į Europos Sąjungą. Jis siūlo sudaryti Lietuvos stojimo į ES socialinių ir ekonominių padarinių tyrimo nacionalinę programą, kurioje dalyvautų žymiausi mokslininkai, dirbantys šalies universitetuose bei mokslo institutuose. Kartu su kitais mokslininkais jis yra parengęs tokios programos metmenis. Tačiau norint pradėti ją įgyvendinti, reikalingas principinis Vyriausybės sprendimas.

Mokslininkų teigimu, būtina

įvertinti Lietuvos kultūros savitumo išsaugojimo, daugiakalbystės plitimo, visuomeninės socialinės diferenciacijos bei kitas tautinei savimonei didelės reikšmės turinčias problemas.

ŠIAULIŲ LAISVOJI EKONOMINĖ ZONA

Bendra Lietuvos ir JAV uždaroji akcinė bendrovė "Šiaulių skrydis", laimėjusi tarptautinį konkursą, į Šiaulių laisvąją ekonominę zoną (LEZ) per pirmuosius 20 metų ketina investuoti 523 mln. litų. Bendrovė pradės įgyvendinti Šiaulių LEZ verslo planą, kai Vyriausybė pripažins ją LEZ valdytoja. Toks pasiūlymas Vyriausybei jau pateiktas. Komisijos pirmininkas, Šiaulių miesto meras Alfredas Lankauskas pranešė, kad pagal verslo planą per pirmąjį veiklos dešimtmetį reikės įsisavinti 125 hektarus zonos teritorijos, investuoti joje 203 mln. litų ir sukurti 9 tūkst. darbo vietų. LEZ teritorijoje numatoma sukurti 22,5 tūkst. darbo vietų.

Kultūra

PIRMOSIOS KNYGOS SUKAKTIS

Sausio 8 d. Vilniaus Operos ir baleto teatre įvyko iškilmingas vakaras, skirtas pirmosios lietuviškos knygos 450-sioms metinėms paminėti. Jis buvo transliuojamas per televiziją ir tapo visos Lietuvos švente. Pranešimą apie M.Mažvydo "Katekizmo" reikšmę Lietuvos kultūrai ir mokslui skaitė Seimo Pirmininkas, jubiliejinės komisijos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Minėjime kalbėjo poetas Justinas Marcinkevičius ir istorikė Ingė Luk-

šaitė. Buvo atlikta didelė meninė programa.

Sausio 9 dieną pirmosios lietuviškosios knygos autoriaus Martyno Mažvydo skulptūra - paminklas iškilmingai atidengtas jo vardu

pavadintoje Nacionalinėje bibliotekoje. Skulptūrą sukūrė Gediminas Jokūbonis. V. Landsbergis sakė, kad be M. Mažvydo "Katekizmo" vargu, ar per tuos šimtmečius

(Nukelta į 5 psl.)

Aurelija M.Balašaitienė

ODĖ

VIETOJ VAINIKO,

skirta a.a. Antanui Smetonai –
pirmajam ir paskutiniajam
Nepriklausomos (Tarpukario) Lietuvos
Prezidentui

*Nuvysta gėlės, svetimų žiedų vainikai.
Su laiko bėgimu nuvystame visi.
Tiktai darbai, kuriuos gyvendami atlikom,
nevysta ir nedingsta užmaršty.*

*Skiriu Tau odę aš, kilnus sūnau Tėvynės,
ir noriu išsakyt gražiausiais žodžiais
tą skaudų ilgesį, kurs slepiasi krūtinėj,
Kaip kad ir Tu ilgėjais gimto sodžiaus.*

*Užulėnio laukuos ugnis su viesulais nužė
ir Tavo žemę mindė pavergėjai, ne draugai...
Neliko šulinio ir nei senos, jaukios bakūžės,
kurioje Tu, tautos vade, gimei.*

*Bet buvo taip žvaigždynuose Tau lemta,
Kad šviesą neštumei į laisvę žengiančios tautos,
Kad į Kudirką ir Maironį atsiremtum,
kaip švyturys kad veda laivą iš audros.*

*Ir Tu likai, kaip mes visi, be savo žemės,
o Tavo kūnas ilsisi po svetimo dangaus skraiste,
bet iš Tavęs troškimą laisvės savo tautai semiam,
todėl tu gyvas išlikai lietuvių širdyse.*

*Kada nakties danguj suspindi žvaigždės šviesios
ir paukščiai snaudžia, susispietę į lizdus,
žinau, kad tu ramiai be rūpesčio ilsiesi,
palikęs žemės skausmą ir vargus, ir mus...*

*Tu įplaukei į amžinos ramybės uostą,
nuleidęs savo laivo vėtrų draskomas bures.
Čia svetimi vėjeliai Tavo kapą glosto,
bet gal ir jie Tau Baltijos bangų aidus atneš.*

*Ne, neraudosim mes prie tavo aukšto kapo –
Jėga – ne ašarose ir ne liūdėsyje – ateitis.
Nors amžiams užvertei Tu savo knygos lapą,
bet lieki gyvas su tauta ir su mumis.*

*Lietuviški žiedai anapus marių juk paliko,
bet laisvė dangų Lietuvos ir vėl nušvies,
todėl iš svetimų gėlių Tau nepinu vainiko,
Tik odę šią skiriu, kaip dovaną savos širdies...*

Užsienio lietuviai, atvykę viešnagėn į Lietuvą, dažnai aplanko Užulėnį. Šioje nuotraukoje matome Kostą Andriuskevičių (kairėje) su giminėmis Užulėnio dvare

PASKUTINIEJI ELTOS PRANEŠIMAI

(Atkelta iš 4 psl.)

būtų išlikusi, kaip pilnavertė, lietuvių kalba. Nebūtų kalbos, sakė jis, niekam nereikėtų ir Lietuvos valstybės. Talentingo skulptoriaus sukurtas M.Mažvydo paminklas primena mums apie tautos praeitį ir kviečia naujiems ateities darbams, pažymėjo profesorius.

Pirmoji lietuviška knyga - 1547 metais Karaliaučiuje išleistas Martyno Mažvydo "Katekizmas" - iš Vilniaus universiteto bibliotekos saugyklų keliolikai dienų perkelta į Smuglevičiaus salę. Ji yra svarbiausias čia atidarytos parodos eksponatas. Parodą atidaręs universiteto rektorius Rolandas Pavilionis pabrėžė, kad M. Mažvydo "Katekizmas" yra bibliotekos, - vienos seniausių, kaip ir patsai universitetas, Rytų Europoje ir saugančios 6 milijonus leidinių, - brangiausias turtas. Šiandieną atėjome į svečius pas Mažvydą, sakė jis, kurio nedidelė, vos 79 puslapius turinti knygelė yra ir bus mūsų tapatumo Europos istorijoje atramos taškas.

V.Landsbergis padėjo visiems, kurie padėjo Odesos bibliotekoje išsaugoti šią neįkainojamą lietuvių kultūros brangenybę ir tiems, kurie pasirūpino, kad ji būtų perkelta į Vilnių.

Parodoje yra apie pusantro šimto eksponatų. Tarp jų - seniausia šiuo metu Lietuvoje esanti spausdinta knyga "Rabanus Maurus. De sermonum proprietate sive Opus" (Opusai apie visatą), išleista Strasburge 1467 metais. Lankytojai gali pamatyti puošniausią Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje išleistą knygą - "Biblija", knygas iš labai turtingos Didžiojo Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto bibliotekos, taip pat knygas iš M.Mažvydo asmeninės bibliotekos.

PIRMASIS METŲ LEIDINYS - M.GIMBUTIENĖS KNYGA

Žmonių, gyvenusių Europoje nuo septintojo iki trečiojo tūkstantmečio prieš Kristaus gimimą, gyvenimo būdas, religija bei visuomenės struktūra nagrinėjami žinomos lietuvių mokslininkės Marijos Gimbutienės veikale "Senoji Europa". Beveik 60-ties spaudos lankų veikalą akademinei studijai neįprastai dideliu 5 000 egzempliorių tiražu išleido Mokslo ir enciklopedijų leidykla. Tai pirmasis šiemet pasirodęs šios lei-

dyklos leidinys iš daugiau kaip 60-ties užplanuotų išleisti iki metų pabaigos.

Pasaulinio garso mokslininkė M.Gimbutienė (1921 - 1994) viena pirmųjų mokslo istorijoje plačiai apibendrinančių daugelį metų Europoje vykdytus archeologinius tyrimus, "nupiešė" senosios Europos vaizdą pagal mitologiją, kalbotyrą, folklorą. "Ši knyga apie tai, kaip atsirado seniausia Europos civilizacija - Senoji Europa ir kaip ji sunyko per daugelį transformacijų", rašo ji įžanginiame straipsnyje. M.Gimbutienė pažymi, kad klasikinis pasaulis neatsirado savaime, jis susikūrė ant Senosios Europos pagrindo.

M.Gimbutienės tyrimai apie Senąją Europą pirmą kartą dideliu veikalu išėjo San Franciske ir sukėlė didelį mokslinės visuomenės susidomėjimą. Jo pagrindu kiek anksčiau mokslininkė pradėjo rengti specialiai Lietuvos skaitytojams skirtą knygą. Didžiąją jos dalį mokslininkė parašė lietuviškai, tačiau viso darbo dėl sunkios ligos baigti nespėjo, todėl siuntė tekstus anglų kalba, kurie buvo verčiami Lietuvoje. Jos rankraščius, be kita ko, į Lietuvą gabeno išeiviai, kadangi iki nepriklausomybės atkūrimo juos siuntinėti paštu buvo draudžiama.

Užsienio politika

DELEGACIJA DERYBOMS SU EUROPOS SAJUNGA

Patvirtindama Lietuvos norą būti tarp pirmųjų naujų Europos Sąjungos narių, Vyriausybė nutarė sudaryti delegaciją, kuri rengs deryboms dėl narystės šioje organizacijoje. Ministras Pirmininkas G.Vagnorius įpareigojo Užsienio reikalų ministeriją iki vasario 15 dienos pateikti Vyriausybei tvirtinti delegacijos sudėtį. Delegacijos vadovu paskirtas Gediminas Šerkšnys, 1991-1993 metais ėjęs užsienio reikalų ministro pavaduotojo pareigas.

Pasak užsienio reikalų viceministro Albino Januškos, Vyriausybė nusprendė nelaukti, kol pasibaigs šiuo metu vykstanti Europos Sąjungos šalių tarpvyriausbinė konferencija ir prasidės derybos su valstybėmis kandidatėmis. "Tuomet jau gali būti per vėlu sudarinėti delegaciją", - pažymėjo šis pareigūnas.

APIE SUOMIJOS POŽIŪRĮ Į KITAS BALTIJOS VALSTYBES

Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio nuomone, prieš "šešerius - septynerius metus tuometinio Suomijos prezidento požiūris į kitų rytinių Baltijos valstybių nepriklausomybę buvo ištis veikiau nepalankus". Tačiau dabar Suomijos prezidentas, pasak V.Landsbergio, pabrėžia, "kad parama Baltijos valstybių nepriklausomybei yra vienas svarbiausių Suomijos užsienio ir saugumo politikos prioritetų". "Matyt, per kelerius pastaruosius metus pakankamai suvokta, jog Baltijos kaimynų kovos bei išsivadavimo dėka, žlungant Sovietų Sąjungai, ir Suomija gavo progą išsivaduoti iš jai primesto politinio nesavaranikiškumo", - teigia Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis savo pareiškime dėl Suomijos požiūrio į kitas Baltijos valstybes. Suomijoje Vytautas Landsbergis lankėsi prieš pat Naujuosius Metus.

LIETUVA ĮKURS AMBASADĄ BERLYNE

Lietuva neketina atsilikti nuo kitų valstybių, kurios savo ambasadas iš Bonos perkelia į Berlyną. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Administracinio ir techninio departamento direktorius Romualdas Šemeškevičius Eltos korespondentui sakė, kad Lietuva siekia atgauti dar tarpukario metais įsigytą sklypą Berlyne. Mat Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, o

po Antrojo pasaulinio karo Berlyną padalijus į didžiųjų pasaulio valstybių įtakos zonas, šis sklypas, kuriame buvęs pastatas per karą buvo sugriautas, pateko JAV žinion. Tuomet Jungtinės Valstijos sklypą išnuomojo iki kito tūkstantmečio pradžios. Nelaukdami, kol šis sklypas sugrįš Lietuvai, mūsų šalies pareigūnai praėjusių metų pradžioje apžiūrėjo kitą ambasada tinkamą sklypą su pastatu, esančiu prestižiniame Berlyno rajone. Kaip teigia URM Administracinio ir techninio departamento direktorius, kol kas negalima įsigyti šio sklypo su pastatu, kadangi vis dar tęsiasi norinčiųjų jį pirkti konkursas. Be to, Lietuvai trūksta lėšų. Šiuo metu Lietuvos ambasada įsikūrusi Bonoje, sklypą ir pastatą nuomoja.

LIETUVOS IR RUSIJOS SANTYKIAI

Seimo pirmininkas V.Landsbergis patenkintas Lietuvos ir Rusijos prekybos santykių plėtra. Susitikęs su naujuoju Rusijos ambasadoriumi Vilniuje Konstantinu Mozeliu, Seimo pirmininkas sakė norįs Lietuvos ir Rusijos santykius matyti kaip santykius tarp lygių valstybių. K. Mozelis susitikimo metu patikino Lietuvos Seimo vadovą, kad jo atstovaujama šalis visas Europos valstybes traktuoja kaip lygiavertes, kurių bendradarbiavimą ir saugumą garantuoti gali, pavyzdžiui, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija. Seimo pirmininkas vėl pakartojo nekintamą Lietuvos poziciją dėl jos noro įstoti į NATO.

KAIMYNŲ NAUJIENOS

LATVIJOJE

PADIDĖS PENSIJOS. Latvijos valstybinis socialinio draudimo fondas šiais metais ketina padidinti pensijas vienuolia latų (22 JAV doleriais). Iki metų pabaigos latvių pensijos turėtų padidėti iki 51 lato. Šiuo metu vidutinė pensija Latvijoje siekia 40 latų. Remiantis naujuoju įstatymu, kurį dar turi patvirtinti Latvijos Vyriausybė, asmenims, išėjusiems į pensiją 1997 metais, pensijos bus skaičiuojamos pagal 1996 metų įmokas į socialinio draudimo fondą, todėl tie, kurie uždirbo daugiau, ir pensijas gaus didesnes.

TŪKSTANČIAI ŽMONIŲ LIKO BE ELEKTROS. Sunkiausia situacija susiklostė Nitaureje, Muoreje ir Zaubėje, kur be elektros liko tūkstančiai žmonių. Prezidentas Guntis Ulmanis, aplinkos apsaugos ir regionų plėtros ministras Anatolijus Gorbunovas ir kiti atsakingi pareigūnai lankėsi šiame rajone. Čia surengtame operatyviniame pasitarime G.Ulmanis pareiškė, jog dėl to, kas atsitiko, reikia kaltinti ne tik stichiją, bet ir nepakankamą atskirų žinybų veiksmų derinimą.

• **SUSITINKA PREMJErai.** Gruodžio 10 d. popietę neoficialaus vizito į Lietuvą buvo atvykęs Latvijos Ministras Pirmininkas Andris Škelė. Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos vadovo Vyganto Švobos, kaip ir planuota, įvyko A.Škelės ir Lietuvos Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus susitikimas, kuriame aptarti dvišaliai valstybių santykiai. Pažintinis vizitas įvyko A.Škelės iniciatyva, pageidavusio asmeniškai pasveikinti G.Vagnorių, paskyrus jį į Vyriausybės vadovo postą.

IŠEIVIJOS KŪRYBA LIETUVOJE

Nuotraukoje matome grupę architekto Edmundo Arbo-Arbačiausko parodos, surengtos Kaune, rengėjų ir rėmėjų. Centre sėdi E.Arbo-Arbačiauskas (žr. "Dirvos" 46 numerį)

ALTS naujienos

METINIS ST. PETERSBURG SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

ALTS-gos St. Petersburgo skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko praėjusių metų spalio 30 d. St. Petersburgo Lietuvių klubo mažojoje salėje, dalyvaujant apie 50 narių bei svečių. Susirinkimą savo sveikinamuoju žodžiu pradėjo skyriaus pirmininkas Juozas Šulaitis. Jis paprašė susikaupimo minute prisiminti mirusiuosius skyriaus narius ir toliau susirinkimui vadovauti pakvietė Stasį Vaškį, o sekretore – Bronę Miklienę. Priėmus darbotvarkę ir perskačius bei patvirtinus praeito susirinkimo protokolą, buvo prieita prie pranešimų, kuriuos perskaitė skyriaus pirmininkas J. Šulaitis, išdininkė Aldona Čėsnaite ir revizijos komisi-

jos narys Eugenijus Slavinskas. Pirmininkas savo pranešime ne tik aptarė skyriaus veiklą, bet išsamiai papasakojo ir apie Čikagoje šiais metais įvykusį 24-ąjį ALTS seimą.

Atrodo, jog nominacinei komisijai nebuvo didelių sunkumų surasti kandidatus į 1997-ųjų metų skyriaus valdybą bei revizijos komisiją. Komisijos pirmininkas Juozas Žvynys pranešė, jog dabartinės valdybos nariai sutinka padirbėti dar vienus metus. Daugiau kandidatų neatsiradus, susirinkimas būsimajai valdybai padėjo gausiais aploclismentais. Pirmininku perrinktas J. Šulaitis, vicepirmininkėmis – Dalila Mackialienė ir Leokadija

Žvynienė, išdininkė A. Čėsnaite. Sekretorės pareigas sutiko paimti Genė Modestienė. Revizijos komisiją sudaro Sofija Vaškienė, E. Slavinskas ir A. Košuba. Pirmininkas J. Šulaitis, padėkojęs už patikėjimą, aptarė būsimąją skyriaus veiklą. Be to ALTo reikalu žodį tarė Alfa Shukis.

Susirinkimui pasibaigus, pirmininkas visiems padėkojo ir pakvietė pasivašinti kavute ir pyragaičiais, kuriuos paruošė skyriaus narės, vadovaujant Leokadijai Žvynienei. Vaisių metu 75 metų sukakties proga buvo pasveikintas skyriaus pirmininkas Juozas Šulaitis, pakeliant šampano taures ir sugiedant jam "Ilgiausių metų".

St. Všk.

ATKURTAS ALTS CLEVELAND SKYRIUS

Jau beveik penki metai, kai Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Cleveland skyrius iš esmės neberodė jokios veiklos. Keičiantis visuomenininkų kartoms, kai senieji perdavė organizacijos vairą į jaunesnes rankas, paaiškėjo, jog be gerų norų, dar reikia ir patyrimo, ir pasiryžimo. Tiesa, kai kurie nariai dar vis tikėjosi, kad skyriaus veikla atsigauna. Jie kruopščiai mokėjo nario mokesį ir vis klausinėdavo vienas kitą, kodėl nevyksta jokia ALTS skyriaus organizuojama veikla. Kas nors, net neturėdamas tam jokių įgaliojimų, kartais nuvykdavo į ALTS Seimus. Deja, viltys, kad skyrius vėl pradės veikti, vis labiau blėso. Atėjo toks metas, kai buvę nariai, jau ir kviečiami susirinkti, nebeateidavo. Dar labiau apmaudu, kad tai atsitiko mieste, kuriame jau 81 metai leidžiamas lietuvių tautinės minties laikraštis "Dirva", o tautinės veiklos tradicijos siekia dar senesnius laikus.

Tačiau praėjusių metų pabaigoje ir pirmosiomis šių metų dienomis buvo at-

liktas nemažas paruošiamasis darbas. Sumanymą atkurti ALTS skyrių Cleveland mieste iškėlė buvusioji jo pirmininkė Jadvyga Budrienė, pamačiusi, kad kai kurių jaunesniųjų aptingimas ir abejingumas jau tapo nebepateisinami.

Ir štai sausio 4 d. įvyko atkuriamasis Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Cleveland skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo 7 nariai: iniciatorė Jadvyga Budrienė, Anastazija Mackuvienė, Stepas Juodvalkis, Algirdas Matulionis, Juozas Kalvaitis, dr. Viktoras Stankus ir "Dirvos" redaktorius Jonas Jasaitis. Susirinkimo svečias – Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas Vytautas Jokubaitis. Dėl labai svarbių priežasčių šiame susirinkime negalėjo dalyvauti, tačiau apie savo pasiryžimą vėl įsijungti į skyriaus veiklą pareiškė Antanas Smetona, Birutė Smetonienė, Jurgis Malskis ir kai kurie kiti Cleveland ir jo apylinkėse gyvenantys lietuviai. Norisi ypatingai pasveikinti naująjį skyriaus narį J. Kalvaitį.

Susirinkusieji aptarė būsimosios skyriaus veiklos kryptis ir artimiausius darbus. Tai kultūrinių renginių organizavimas, pagalba "Dirvos" laikraščio redakcijai, jaunimo, vidurinėsios kartos ir naujųjų išeivių įtraukimas į tautinę veiklą, bendradarbiavimo su kitais ALTS skyriais atnaujinimas.

Sausio 18 d., šeštadienį, 4 val. po pietų Lietuvių Namų (185 th Street) Jaunimo kambaryje įvyks ALTS skyriaus susirinkimas, kuriame bus išrinkta nauja skyriaus valdyba ir patvirtintas artimiausių darbų planas. Maloniai kviečiame atvykti visus, neabejingsus lietuvių bei ir norinčius prisidėti prie gražių tautinės lietuvių veiklos praturtinimo.

Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga – tai ne kokia nors uždara politinė partija, siekianti turėti savo atstovus valdžioje. Mūsų tikslas – lietuvių išlaikymas ir tautinės kultūrinės veiklos praturtinimas naujomis formomis ir renginiais.

Iniciatorių vardu

Dr. Jonas Jasaitis

bai įdomus. Jis buvo nuvykęs į Lietuvą padėti tautininkams rinkiminiame darbe. Kartu su pirmininku Rimantu Smetona ir valdybos nariais jam teko aplankyti daugelį vietovių ir susipažinti su vietinėmis rinkiminėmis problemomis ir, kiek aplinkybės leido, jiems patarti ar net padėti. Savaime aišku, tai buvo nelengvas darbas. Ypač trūko pinigų, nes viskas kainuoja brangiai. Gera reklamai parengti reikia jėgų ir lėšų, kad būtų galima paskatinti rinkėjus balsuoti už keliamus kandidatus. Turint nedidelį narių skaičių ir labai ribotus piniginius išteklius, sunku konkuruoti su didesnėmis ir turtingesnėmis partijomis. Gaila, kad į šį rinkiminį darbą mes, išeiviai, aktyviau neįsijungėme.

Po šio įdomaus pranešimo svečias mielai atsakinėjo į jam pateiktus klausimus. Diskusijose dalyvavo: Ambrozijus Žatkus, Feliksas Masaitis, Aloyzas Pečiulis ir kiti. Svečio pranešimą papildė mūsų garbės narys, Lietuvos Generalinis Garbės konsulas Vytautas Čekanaus-

kas, nusakydamas kelis po Seimo rinkimų įvykusius pasikeitimus.

Bediskutuojant apie Lietuvos Seimo rinkimus, jo laimėjimus ir nesėkmes, dauguma dalyvių teigė, kad mes čia, išeivijoje, ir toliau privalėtume remti Lietuvos tautininkus, o taip pat ir savąją tautinę veiklą stiprinti.

Pirmininkė Rūta Sakienė padėjo svečiui inž. Bruteniui Veitui už įdomų pranešimą, Konsului Vytautui Čekanauskui už įdomius papildymus bei visiems, dalyvavusiems diskusijose ir pareiškusiems nuomonę dėl tolimesnės paramos Lietuvos tautininkams, nes tai padės valdybai suderinti jos visą veiklą.

Šiuo metu valdybą sudaro vicepirmininkai – Juozas Raibys ir Irena Bužėnienė, sekretorė Gražina Raibienė ir išdininkas Ramūnas Bužėnas. Mes esame labai dėkingi pirmininkei Rūtai Sakienei ir visai valdybai už gerai surengtą Kalėdinį pabendravinimą.

RUOŠIAMĖS PLB SEIMUI

Norime pranešti lietuvių visuomenei, kas atstovaus JAV Lietuvių Bendruomenę Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rengiamame Seime, kuris įvyks 1997 m. liepos mėnesį Lietuvoje.

Pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nustatytą skaičių, JAV Bendruomenei priklauso teisė turėti Seime 50-tį atstovų. Į jų skaičių automatiškai įeina Krašto valdybos ir Jaunimo sąjungos pirmininkai, o visi kiti 48-ni turi būti renkami. Todėl Lietuvių Bendruomenės Tarybos trečiojoje sesijoje buvo sudaryta Rinkiminė komisija iš Bostono apygardos narių. Jos pirmininkas – G. Čepas, nariai: A. Janulaitytė, Č. Mickūnas, B. Veitas ir M. Žiaugra.

Taip pat buvo nustatyta, kas gali kandidatuoti ir tapti išrinktais atstovais. Tai visi Krašto valdybos ir Lietuvių Bendruomenės tarybos

nariai, visi Lietuvių Bendruomenės apygardų ir apylinkių pirmininkai ir visi visuomenininkai, kuriuos rekomenduoja trys Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai.

Gruodžio 12-tą visiems galimiems kandidatams Rinkiminė komisija išsiuntinėjo asmenišką laišką. Iki sausio 25-osios lauksime atsakymo, ar jie sutinka būti renkami atstovais į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą ir savo lėšomis jame dalyvauti.

Rinkiminė Komisija, gavusi asmenišką sutikimą, sudarys abecelinį kandidatų sąrašą ir pristatys Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumui, kad pravesių korespondencinį balsavinimą. Jo rezultatai turi būti paskelbti iki 1997 m. vasario 28 d.

Rinkiminės Komisijos vardu
Česlovas Mickūnas

LOS ANGELES TAUTININKŲ KALĖDINIS PABENDRAVIMAS

Praėjusių metų gruodžio 21 d. ALTS-gos Los Angeles skyriaus valdyba sukvietė skyriaus narius į Lietuvių Tautinius Namus prieššventiniam pabendravinimui. Gražiai papuošti stalai pagyvino salę ir sudarė malonią nuotaiką šiam Kalėdinų švenčių subuvimui. Skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė, pasveikinusi narius su ateinančiomis šventėmis,

Antanas Mažeika

supažindino su svečiais, atvykusiais iš Bostono čia šventes praleisti ir savo gimines bei draugus aplankyti – inž. Bruteniui ir p. Irena Veitais. Ji pakvietė visus pasivašinti skyriaus valdybos ir ponių skaniai parengta vakariene su Kalifornijos vynu, kavute ir įvairiais skanumynais. Malonu pastebėti, kad į

ši subuvimą ALTS nariai gausiai susirinko. Valdybos sumanymas ir įdėtas darbas sulaukė visų narių nuoširdžios padėkos.

Pirmininkė Rūta Sakienė pakvietė svečią inž. B. Veitą, ilgametį Bostono skyriaus labai veiklų tautininką pasidalinti išpūdžiais, partitais jam būnant prieš pat Seimo rinkimus Lietuvoje. B. Veito pranešimas buvo la-

PAMINĖJOME LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENĄ

Feliksas Masaitis

Minėjimą surengė Los Angeles ramovėnai, šauliai ir birutietės. Pakėlus vėliavas šv. Kazimiero parapijos kieme, organizacijos su vėliavomis ir šventės dalyviai susirinko į bažnyčią. Čia puikiai giedant Viktoro Ralio vadovaujamam chorui, šv. Mišias atnašavo ir pritaikytą

pamokslą pasakė parapijos vikaras kunigas Aloyzas Volskis.

Po pamaldų, rinkomės į parapijos salę viešam minėjimui – akademijai. Renginiui vadovavo ramovėnas Vladas Gilyš. Įvadinį žodį tarė "Ramovės" pirmininkas (Nukelta į 7 psl.)

PAMINĖJOME LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENĄ

inž. Antanas Mažeika. Savo kalboje jis konkrečiais skaičiais painformavo apie Los Angeles ramovėnų veiklą per praėjusius metus. Pereitais metais ramovėnai neteko pasakutiniojo savanorio – kūrėjo Mykolo Barausko. Liko tik 3 savanorių našlės, kurios čia buvo pagerbtos, prisegant joms po gėlytę. Nors ramovėnų amžiaus vidurkis šiuo metu yra 82 metai, šis skyrius dar aktyviai veikia, remdamas karišką spaudą ir šelpdamas dar likusius partizanus. Ir šios šventės minėjimo pelnas yra skiriamas partizanams šelpti. Jau surinkta \$1.600 dolerių. Į šią sumą įeina ir p. Rūtos Sakienės \$1.000 auka, skirta Jos vyro Petro ir brolio – žuvusio partizano atminimui.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Savo glaustoj kalboje jis, kaip ir visada, įdomiai papasakojo apie dabartinę Lietuvos kariuomenę, jos formavimo struktūrą ir pasitaikančias problemas.

Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazys Karūža įteikė Šaulių Žvaigždės Ordiną "Ramovės" pirmininkui inž. A.Mažeikai bei Lietuvos 1941 m. birželio 22-28 dienų Sukilėlių S-gos Atminimo ženklą šiems asmenims: Vytautui Vidugiriui,

(Atkelta iš 6 psl.)

V.Čekanauskui A.Mažeikai, Angelei Nelsienei, Antanui Daukantui, Karoliui Milkovaičiui, Violetai Gedgaudienei bei Albinui Markevičiui.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo visuomenininkas, žurnalistas K. Milkovaitis. Savo kruopščiai paruoštą kalbą K. Milkovaitis pradėjo žodžiais: "Tegaivina mūsų širdis kariuomenės dvasia". Lietuvos kariuomenė buvo atkurta 1918 m. lapkričio 23 d. Sakome "atkurta", nes žinome, kad jau senai turėjome savo kariuomenę, kuri žlugo su Lietuvos valstybės III-ju padalinimu. Mes savo "atkurta" kariuomene žavėjomės ir ją mylėjome. Savanoriai buvo kariuomenės užuomazga, nes jie sudarė pirmąsias mūsų kariuomenės gretas. Jais mes didžiuojamės ir juos gerbiame. Nors šalia karių ir savanorių kovojo ir partizanai, tačiau mūsų kalbose ir spaudoje jie rečiau paminimi. Todėl būtina ir tokiomis progomis, kaip ši, juos tinkamai pagerbti. Savo mintims paryškinti prelegentas pacitavo plk. A. Užurkos straipsnyje ir arkivyskupo Audrio Bačkio pamoksle pareikštas mintis. Šių dviejų garbingų asmenų pareiškimai įrodo, kad Lietuvoje skurdas yra buvusios valdžios sukurtas. Bet lietuvių tauta – gaji,

per ilgus amžius įrodžiusi savo atsparumą.

"Turėtume atprasti kiekviena proga verkšlenti, kad Lietuva – kankinių, kryžių ir smutkelių kraštas, o galėtume pasididžiuoti, kad ji yra ir didvyrių žemė", – šiais žodžiais K.Milkovaitis baigė savo turiningą, patriotišką kalbą.

Prisiminta savanorio – kūrėjo, Vyčio Kryžiaus kavaleriaus plk. Jono Andrašiūno 100 m. gimimo ir 2 m. mirties sukaktis. Ramovėnų Garbės narys Antanas Bulota labai išsamiai papasakojo plk. J.Andrašiūno biografiją nuo pat gimimo iki paskutiniųjų gyvenimo dienų.

Meninėje programos dalyje muzikas V.Ralys gražiai pristatė pianistą Povilą Stravinską, kuris šiuo metu yra laikomas vienu iš geriausių pianistų Lietuvoje. P.Stravinskas savo virtuozišku Šopeno, Ravelio, Rachmaninovo ir kitų kūrinių atlikimu sužavėjo klausytojus. Atsidėkodama publika sustojusi jam sukėlė audringas ovacijas. Tai, pagaliau ir nenuostabu, nes šioje salėje mes labai retai turime progos pasiklausyti iškilių menininkų.

Programai pasibaigus, jos vadovas V.Gilys pakvietė visus pasivaikinti birutiečių paruoštais užkandžiais bei kavute.

Ričardas Spitrius. Jų vardu parodos rengimo idėjas nušvietė A. Sinkevičius, kuris Internetu jau turi savo paruoštą medžiagą apie Lietuvą. Tais pačiais pagrindais kuriamas ir lietuvių meno skyrius.

Dalis tokios medžiagos jau yra įtraukta į Internetą. Čia jau galima pamatyti "Galerijos" atstovaujamus dailininkus ir fotomenininkus

bei jų darbus. "Galerijos" puslapio Internetu adresas: www.xnet.com/galerija/index.html. Galintieji naudotis Internetu kviečiami šį puslapį peržiūrėti ir pareikšti dėl jo savo nuomonę elektroniniu paštu: Kezys@mns.com). Išsamesnių žinių galite gauti ir paprastu paštu: A. Kezys, 4317 S. Wisconsin Ave., Stickney, IL. 60402. Tel. (708) 749-0888.

Ed. Šulaitis

"PRIEŠAI ATĖMĖ NE VISKĄ"

Kostas Kaukas

(Pabaiga)

Išleisti į krantą, toliau važiuojame autobusais, traukiniais. Bet bolševikai jau buvo perkirtę Oderį, patekau į jų nelaisvę. Trečią naktį pavyko pabėgti, pasiekiau Berlyną. Ten suradau ir savo firmą, ėmiausi darbo. 1945 metų kovo 3 d. gavau žmonos telegramą: Rovensburge gimė dvynukai.

Reikia skubėti. Bet sveikiems vyrams iš Berlyno išvykti neleidžia. Padėjo telegrama ir firmos raštas. Karo pabaigos su žmona ir vaikais sulaukėme prancūzų zonoje, Wuertenberge.

* * *

Janužiai ilgai gyveno vargingoje, nukariautoje Vokietijoje. Tik 1948 metais pasitaikė proga išvykti, o ir tai ne ten, kur norėtų. Juos sutiko priimti Venesuela. Išvyko su dviem mažais vaikais, be cento kišenėje. Hansas dirbo stogdengiu. Vėliau – automobilų padangų fabrike.

– Venesueloje greit susiorganizavo lietuvių bendruomenė, – sako Hansas. – Atsirado lietuviškų mokyklų, meno saviveiklos kolektyvų, net krepšinio komandų. Buvo ir labai veiklus Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto skyrius. Kartu su latviais, estais, lenkais reikalavome laisvės bolševikų okupuotiems kraštams. 1951 m. aktyvų visuomenininką Hansą Janužį lietuviai išrinko savo bendruomenės Valencijos apylinkės valdybos pirmininku.

– Mūsų tikslas buvo visokiais būdais palaikyti lietuvių, – sako, – padėti vieni kitiems, siekti, kad visi Venesuelos gyventojai žinotų apie pavergtus Baltijos kraštus, kad vyriausybė kiek galėdama remtų mūsų tautos kovą už laisvę. Prakalbomis, maldomis ir atsišaukimais mes visada paminėdavome Vasario 16-ąją. Žmona dirbo radijo redakcijoje. Ji ruošdavo lietuviškas radijo laidas su ispaniškais paaiškinimais.

Venesuelos vyriausy-

bė labai palankiai žiūrėjo į lietuvių, į visų Baltijos šalių pabėgėlius, į mūsų žygius už nepriklausomybę.

1958 m. Janužiai išvyko į JAV, apsigyveno Kalifornijoje. Ten Hansas darbavosi ortopedinėse dirbtuvėse, lankė menedžerių kursus, juos baigęs gavo darbo batų biznyje.

* * *

Tai toks mokytojo ir atsargos karininko Hanso Janužio likimas. Hansas buvo kupinas ryžto visas jėgas atiduoti Tėvynei, ginti ją su ginklu rankose, kovoti prieš nacizmą ir bolševizmą.

Hansą ir kitus Vakaruose atsidūrusius lietuvių visada kankino ir kankina klausimai: ar teisingai pasielgė? Gerai ar blogai padarė Lietuvai, taikiai išsileisdama ir vienus, ir kitus okupantus? Gal tuo būdu išvengėme beprasmių aukų?

Gal taip, gal ir ne. Suomiai prarado mažesnę dalį savo žmonių. Likę gyvi neprasisgėrė, neprarado noro dirbti, neįprato vogti. Iki karinių laikais suomių gyvenimo lygis buvo žemesnis nei lietuvių. Dabar mums Suomijos lygis – nepasiekiamas svajonė.

Nėra nė mažiausios abejonės: užsienio lietuviai padėjo spręsti nepriklausomybės bylą. Gražu, kad jie padeda ir žada dar daugiau padėti investicijomis.

– Jau trečią kartą man leista atvykti į Lietuvą, – sako Hansas Janužys. – Kas kart matau permainas. Jos dar nežymios, bet krypta į gerą pusę. Priešai atėmė ne viską. Dauguma tautiečių išsaugojo žmogiškumą, darbštumą ir meilę Tėvynei. Nusivylusiems menkais pažangos tempais ir tiems, kuriems dėl įvairiausių priežasčių nesiseka, norėčiau pasakyti: visada ir visur yra milijonai galimybių, gimtajame krašte jų dar daugiau. Reikia tik didesnių pastangų, reikia veikti, ir Fortūna atsigręš, ir Tėvynė suklestės.

LIETUVIŲ MENAS INTERNETE

Dauguma žino fotomenininką Algimantą Kežį, be kurio Čikagoje (o ir visoje Amerikoje) neturėtume daugelio foto ir dailės parodų. Be jo indėlio nebūtų išėję ir daugelis knygų apie meną.

Dabar A.Kezys sugalvojo ir naujų dalykų: kaip pažymėti lietuvių dailininkus dabar vis populiarijančių kompiuteriniu tinklu – Internetu. Iki šiol apie lietuvių

dailininkus ten beveik nieko nebuvo, nors apie pačią Lietuvą būdavo galima užtikti nemaža medžiagos.

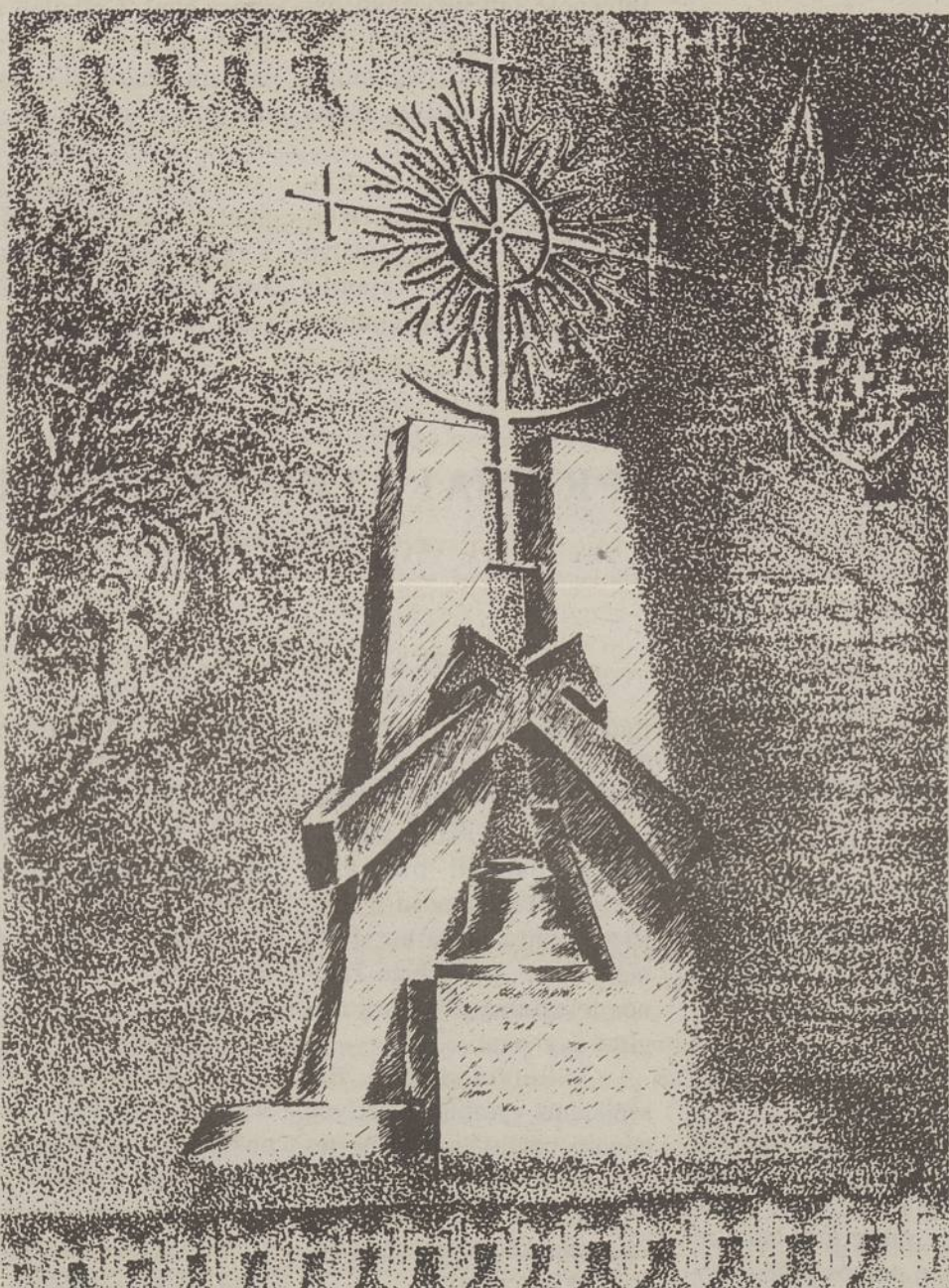
Tuo reikalu Algimantas Kezys į savo "Galerijos" patalpas Stickney prie Čikagos lapkričio 30 d. buvo sukvietęs iniciatorių būrelį, kuris aptarė lietuvių meno demonstravimą Internetu. Buvo svarstoma, kaip naudojantis Interneto kompiuterine

technologija, būtų galima pasiekti visų žemynų lietuvių, o taip pat ir kitataučių meno mėgėjų. Susirinkime net buvo nutarta surengti Internetu meno parodą 1997 metų Vasario 16-sios proga. Šiame pasitarime dalyvavo ir įvairių kompiuterinės technologijos sričių specialistai iš Lietuvos, kurie šiuo metu gyvena Čikagoje. Tai Apolinaras Sinkevičius, Tomas Šakenis ir

J.Tamulaičio nuotraukoje – pasitarimo dėl lietuviškojo meno populiarinimo Internetu tinkle dalyviai. Viduryje (balta palaidinė) A.Sinkevičius, o šalia – jo padėjėjai: R.Spitrius ir T.Šakenis.

ŠV. KAZIMIERO KAPINIŲ MOTYVAI

Praėjusių metų liepą, lankydama Chicago, aš nutariau pirmiausia užsukti į šv. Kazimiero kapines. Norėjau atiduoti pagarbą neseniai mirusiam draugui, kuris teikė man nepaprastą įkvėpimą architektūros studijų metu. Antra priežastis buvo smalsumas: aš norėjau pati suvokti tų kapinių savitumą ir suprasti, kodėl kiti jomis taip žavėjosi ir yra tiek daug rašę apie jų meną ir architektūrą.

Šv. Kazimiero kapinės yra didžiausios lietuviškos kapinės pasaulyje, apimančios 293 akrų plotą, kur nuo 1903 metų palaidota jau apie 60,000 lietuvių. 20-jo šimtmečio pradžioje, kada kapinės Jungtinės Valstijose tapo labiau mechanškai tvarkomos ir arkidiecezija nepritarė tautinės individualybės aspiracijoms, tie imigrantai užsispyrė išlaikyti savo senovines laidojimo tradicijas.

Lietuvių tradicijos yra krikščioniškos ir pagoniškos derinys. Anot senųjų įsitikinimų, palaidotieji tebegyvena Amžinybėje su gyvaisiais. O tai reiškia, kad ši šventoji vieta turėtų būti naudojama ne vien laidojimui arba tik retkarčiais aplankoma, bet taip pat skirta parapijos šventėms bei kitiems renginiams.

Šiaurės rytų kampe didžiulė varpinės skulptūra skelbia būdingą menišką tradiciją: aukštas ketaus kry-

žius papuoštas senovinio pusmėnulio, saulės ir gėlių motyvais. Akmeninis skliautas prilaiko kryžių, o jo forma primena tradicines medines lietuviško stogo gegnes, užbaigtas žirgelių galvomis. Ši paminklą 1970 m. suprojektavo ir pastatė populiarius lietuvių skulptorius – Ramojus Mozoliauskas, kuris tebenaudoja tautinius motyvus savo kūryboje. Varpas, atgabentas iš kaimo bažnyčios, atremtas į akmeninį pamatą. Jame išgraviruoti 12-kos pradinių kapinės įsteigusių parapijų vardai. Lankytojai visados prie šio paminklo pagerbia visus mirusius.

Kapinių ankstyvesnieji laidojimo sklypai buvo išdėti stačiakampiais plotais, apsuptais gėlių ežėmis. Po Antrojo Pasaulinio karo plotai yra nesimetriškos formos, išdėstyti pusračiais. Tuo pastebimas kapų išsidėstymo pasikeitimas tarp ankstyvesniųjų ateivių ir Antrojo Pasaulinio karo pabėgėlių.

Ankstyvesnieji ateiviai atvyko į JAV, ieškodami geresnio pragyvenimo. Jų kapai yra paprastesni, su retais poetiniais užrašais. Paminklai pokarinių pabėgėlių, kurių dauguma buvo inteligentai ir jautėsi ištremti iš gimtojo krašto, yra daug puošnesni. Jie neretai suprojektuoti pagal senovinius motyvus, išreiškiančius Tėvynės ilgesį. Skulptūrose dažniausia vy-

rauja Rūpintojėlis. Susimąčiusį Rūpintojėlį randame Lietuvoje, pakelės koplytėlėse. Jos vaizduoja liūdną, palenktą galvą, susirūpinusį Dievo veidą. Kiti tautiniai motyvai turi geometrines tautinių raštų formas, kurios tradiciškai įaudžiamos juostose. O raštai, iškalti akmens sluosiuose ir varteliuose, panašūs į medžio raizinius, kurie primena apie pagonių tikėjimą į ažuolo šventumą bei atsparumą.

Šios savitos tų kapinių meno ir architektūros detalės, ypač būdingos šio šimtmečio antrosios pusės pabėgėlių paminkluose, byloja apie meilę ir ilgesį to, kas buvo palikta gimtinėje ir visados branginta.

Julija Minkūnaitė

Prierašas: Pernai "Dirvoje" skaitėme apie Cleveland, Ohio gimusios Julytės Minkūnaitės "PAMINKLĄ TĖVŲ GIMTINEI". Jos diplominiam projektui Amerikos katalikų universiteto Architektūros ir planavimo fakulteto profesorai paskyrė 1996 m. "Best of Thesis Grand Prize Award" – Paul. A. Goettelman premiją. Pagal premijos reikalavimus jai teko atlikti dar vieną kelionę ir pristatyti Amerikos Katalikų universitetui tos kelionės aprašymą ir piešinio eskizą. Julytė aplankė Šv. Kazimiero kapines, aprašė savo išpū-

džius ir nupiešė eskizą. Julytei sutikus, "Dirvos" skaitytojams pateikiame šio aprašymo vertimą ir piešinį.

Ačiū Julytei už jos pasirinktą visiems mums mielą temą. Ta pačia proga džiugu pranešti, kad Julytė JAV sostinėje dirba pagal savo profesiją.

Ger.J.

"SAUJA MEDAUS"

1996 metais Lietuvių Rašytojų Draugija geriausia 1995 metų poezijos knyga pripažino Juliaus Kelero "Saują medaus". Šią knygą galima įsigyti "Darbininko" laikraščio redakcijoje, Brooklyn, NY 11207-1910, Tel. (718) 827-1352. Kaina su persiuntimu – 12 dolerių.

RADIJO PROGRAMŲ VARGAI

G.Juškenas

(Pabaiga)

Ten buvo sutarta, kad įvairių tautybių bendruomenės ir toliau gali tęsti savo programas WCPN radijo bangomis. Buvo pasirašyta 7 metų sutartis, kuri pasibaigė š.m. spalio 1 d. Dabar WCPN stotis reiškia pageidavimus, kad visos devynios tautybių programos būtų sutrumpintos, skiriant tik po 30 minučių kiekvienai. Kitu atveju tas programas siūloma tęsti nuo 6 val. vakaro sekmadienį iki 3 val. ryto pirmadienį. Dar vienas siūlymas – transliuoti per dvi dienas: šeštadienį nuo 9 val. vakaro iki vidurnakčio ir sekmadienį nuo 6 val. vakaro iki vidurnakčio.

Tautybių radijo programų vadovų s-gos pirmininkė Kathy Kapossy pareiškė, kad WCPN bando sunaikinti jų programas. Stotį atstovaujantis advokatas David Hill ir Kathryn Jensen neigia šiuos kaltinimus. Anot Jensen, WCPN stotis transliuojanti žinias, džazą ir specialius pranešimus, dar nenutarė kuo pakeistų tautybių programų laiką. Visi viešosios radijo stoties pranešėjai yra neapmokami savanoriai.

Malonu buvo skaityti "The Plain Dealer" laikraštyje išspausdintame straipsnyje išvardintus tautybių programų rėmėjus. Jų tarpe yra

Ohio valstijos gubernatorius George V. Voinovich, Cleveland miesto meras Michael R. White, "The Plain Dealer" dienraščio leidėjas Alex Machaskee, buvęs Cleveland miesto meras Ralph J. Perk ir International Service Center direktorius Algis P. Rukšėnas. Visi jie pasisakė prieš WCPN radijo stoties tautybių programų tvarkaraščio keitimą.

Nuolatines programas WCPN stotyje turi britai, vengrai, lenkai, serbai, slovakai, slovenai, ukrainiečiai, vokiečiai ir lietuviai. Kas sekmadienį joms yra skiriamas toks laikas: nuo vidurdienio iki 5 val. p.p. ir nuo 6 val. vakaro iki 10 val. vakaro.

Tautybių programos labai prisideda prie WCPN lėšų telkimo, skatindamos savo klausytojus paremti aukomis tą stotį. Anot K. Kapossy, šiemet tautybių programų vadovai sutelkė 11.31% lėšų WC-PN stočiai, nors toms programoms skiriama tik apie 5 % viso stoties savaitinių programų laiko.

Gruodžio 4 d. "The Plain Dealer" dienraštis atspausdino tautybių radijo programoms labai palankų vedamąjį, pavadintą – "WCPN is on err" – "WCPN klysta".

PADĖKA

1996 m. lapkričio 23 d. Amžinybėn iškeliavo

VYTAUTAS MIKLIUS

Nuoširdžią padėką reiškiame kun. Matui Čyviui už palydėjimą Vytauto į Amžinojo poilsio vietą – Memorial Park Mauzoliejų, St. Petersburg, Florida.

Dėkojame Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdybai ir šios sąjungos St. Petersburgo sk. valdybai bei nariams už užuojautas.

Dėkojame visiems už Šv. Mišių aukas, už užuojautas spaudoje, raštu bei žodžiu, už aukas šeimos nuožiūrai.

Ypatingą padėką reiškiame Irenai ir Eugenijai Slavinskams, teikusiems pagalbą velionio žmonai Bronei, tvarkant įvairius reikalus.

Liūdesyje likę:

žmona, sūnus ir podukros

RINKIMINĖ RUOŠA

Vladas Vijeikis

Tie "Dirvos" skaitytojai, kurie atidžiai skaito laikraštį, pastebėjo, kad ketinu kandidatuoti į Lietuvos prezidentus. Žinia, kad kiekvienas prezidentas tiek geras, kiek turi gerų patarėjų. Tai žinodamas, kreipiausi į "Dirvos" skaitytojus, prašydamas pateikti sumanymų. Žinau, kad jie – protingi žmonės. Lietuvoje buvo paplitęs šūkis, kad tik laukiniai neskaitytų laikraščių. Tad "Dirvos" skaitytojai nėra laukiniai. Taip pat jie labai gerai žino už ką moka. Šiais laikais doleris nešvaistomas atgalia ranka. Todėl labai atidžiai vertinu jų nuomones, kurias teks panaudoti, užėmus prezidento rūmus ir pasikabinus prezidento vėliavą prie automobilio. Kaip minėjau, pirmiausia ją pakeisiu.

Grįžtu prie patarimų. Vienas sako: "Visus bolševikus iškarstyti. Aš esu net numatęs medžius Kaune". Kadangi esu kaunietis, tad prisimenu tuos medžius. Mano laikais net žiurkės jie nebūtų išlaikę. Pasikeitė laikai: medžiai paaugo. Ta pačia tema kitas sako: "Tegul bolševikai gyvena. Tegul jie dirba naudingą darbą. Tegul valo nuskrastųjų batus, tegul kasa sniegą, piauna žolę. Tegul gyvena jų valdžios pastatuose, kol sugrius ant jų galvų". Abudu pasiūlymai – geri, tik vienas kitam prieštarauja. Teks pasiklausti Florijono.

Apie emigraciją iš Lietuvos į Ameriką gautas gana pozityvus pasiūlymas: "Visiems, kurie nori emigruoti į Ameriką, duoti vizas į Aliaską. Ten juk irgi Amerika".

Atsiliepė ir vienas buvęs Seimo narys, LDDP atstovas. Jis sako: "Palik mums viską, ką privatizavome ir būsi išrinktas. Mes organizuosime rinkimus, kaip senais gerais Stalino laikais. Esame tiems darbams įpratę. Suprask, kad rinkimai kainuoja, o mes jau turime pakankamai."

Savo pavardės nepasirašiusi senmergė pataria: "Visiems aišku, kad Lietuvoje žmonių skaičius mažėja. Reikia ką nors sugalvoti to reikalo pataisymui. Mes esame pasirengusios aukotis tė-

vynės gerovei."

Savo portfelio netekęs ministeris parašė ilgą aiškinimą, kad jo vietą užėmęs yra tikras idiotas. Jis siūlo, kad visi buvę ministrai ir toliau gautų algas, automobilius ir nemokamus lėktuvų bilietus skraidyti po visą pasaulį. Už keliones autobusu žada pats užsimokėti. Dar prideda, kad reikia įtraukti uošvę ir keletą giminių. Sąrašą pateiks. Nebus daugiau, kaip 103.

Našlių ir našliukų klubo atstovai pareiškė, kad jie neturi jokių ypatingų norų, tik pageidautų, kad būtų sulaikyta "barakudų" imigracija, kuri gerokai sujaukia amžiais nusistovėjusias tradicijas.

Vienas, atrodo, automobilių mėgėjas, daug prirašė tokių žodžių apie automobilių vagišius, kurių negalima pateikti šeimyninėje spaudoje. Tik tiek: "Patikrinti visų vyriausybės narių automobilius, ar tik jie nėra pavogti Amerikoje". Pasiūlymas labai geras, bet per menkas prezidento atidai.

Daug svarbesnis bankinis reikalas. Todėl reikia atkreipti dėmesį į tokį patarimą: "Visus bankininkus su-

rinkti į vieną vietą. Gerai iškratyti jų kišenes. (Čia simbolika. Reikia išskaityti ir Šveicariją.) Paguldyti ant banko grindų, krėsti rykščių iki to laiko, kol prisipažins, kur padėjo pinigus".

Nemažas klausimas, ką daryti su Mafija. Neblogas patarimas: "Mafiją reikia sujungti su policija. Vistiek jie dirba iš vieno. Mafija, patyrusi mokesčių rinkime, bus puikus veiksnys. Čia reikėtų naujos ministerijos. O kadangi dabar toks sezonas, kada vienas ministerijas naikina, o kitas steigia, tai galima įsteigti dar vieną – MAPO ministeriją (Mafija–policija). Piliečiai, baimės pagauti, mokes mokesčius ir dar pridės.

Gauta laiškų iš kandidatų į sekretores. Pridėtos fotografijos suskirstytos į skyrius: "1. beviltiškos", "2. svarstytytos", "3. finalinės".

Buvo pasiūlyta rinkiminės agitacijos šūkių:

Nebalsuok už vėjavaiškį. Prezidentu rink Vijeikį.

Jei nenori kęsti bado, išsirink Vijeikį Vladą.

Laukiama daugiau pasiūlymų, kad galima būtų išrinkti geriausią.

O KAS GI TAPS PREZIDENTU?

(Pabaiga)

Kadilako jam visai nereikėtų. Jis ir iš prigimties, nuo pat mažų dienų, pripratęs prie gesinimo darbų. Valstybines problemas, ką ir ponas Vijeikis galėtų paliudyti, Florijonas sprendžia greitai ir blaiviai! O dėl raktų tai jau ir kalbos negali būti. Jis dar ir šiandien turi raktus nuo Griškabūdžio gaisrininkų malkinės!

Ir žemės naudojimo problemą Florijonas jau senai yra išspėdęs. Artimiausiu laiku visa mindžiojama žemė bus parduota svetimšaliams už daug pinigų, kurie padės šalies ekonomikai bei sąsakai-

tėlėms banke, todėl nereikės skolintis iš Vijeikio pažįstamų mafijozų! Po kelių metų vėl viską nacionalizuosim ir pradėsime ratą iš naujo.

O ir Florijono žmona, kuri jau daug metų gana sėkmingai vairavo šeimos laivą, yra pasirengusi ir toliau "šviesti kelią" mūsų tautos didžvaikiui. Tad ar dar gali kilti kam nors abejonių dėl Florijono užtikrintai laimėsiančios kandidatūros į prezidentus.

Giminaitis iš Kalifornijos (Tikroji pavardė redakcijai žinoma.)

DVIDEŠIMTOSIOS MIRTIES METINĖS

A.†A.

PRANAS BASTYS

Prisiminkime jį savo maldose

Ta proga aukojame "Dirvai", kurią jis, gyvas būdamas, labai rėmė ir kurioje bendradarbiavo, 1000 dolerių.

Giminės

A.†A.

BRONIUI KLIMUI

mirus, mūsų tuntininkei sesei Vilijai Nasvytytei-Klimienei dėl uošvio mirties, jos vyrui EDVARDUI ir vaikams reiškiamo gilią užuojautą

Cleveland "Nerijos" skaučių tuntas

A.†A.

AGNAI JONAITIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ, dukterį RAMUNĘ, sūnus LEONARDĄ ir RAIMONDĄ, brolių JONĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Marija, Ignas ir Viktoras Stankai

A.†A.

AGNAI JONAITIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ, dukterį RAMUNĘ, sūnus LEONARDĄ ir RAIMONDĄ, brolių JONĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

*Korp Neo-Lithuania
St Peterburgo padalinio
valdyba ir nariai*

A.†A.

VLADISLAVAI
EIDRIGEVIČIŪTEI –
MACIJAUSKIENEI

mirus, jos sūnui VLADUI, jo šeimai bei dukrai KRISTINAI ir jos šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

*Janija Bindorienė
jos dukros Anelė ir Nijolė
Rimvydas Sprindys su šeima
Antanas Sprindys*

A.†A.

Kpt., inžinierius
KLEMENSAS ČEPUTIS

Gimė Lietuvoje, Reibenų kaime, Joniškio apskrityje.

Gyveno Ottawa, Canada paskutiniuosius 14 metų. Prieš tai gyveno Muskegon, Michigan ir Chicago, Illinois.

Mirė gruodžio 23 dieną, 1996, sulaukęs 95 metų.

Pasiliko nuliūdę: duktė RŪTA TAAFFE, žentas GERALD, gyvenantys Kanadoj, ir sūnus KLEMENSAS ČEPUTIS, marti TERESĖ bei anūkas ERIKAS ČEPUTIS, gyvenantys Evanston, Illinois, ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionis buvo vyras a.a. EMILIJO VASERYTES.

Po gedulingų šv. Mišių Švento Kryžiaus bažnyčioje, Ottawa, Canada, velionis buvo palaidotas gruodžio 28 d. Hope Cemetery, Gloucester, Ontario.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Klemensą maldose.

MIRĖ BALETO MENININKAS (Adolfo Butkaus netekus)

Praėjusių metų gruodžio 7 d. savo namuose po ilgos ligos mirė Lietuvos baleto pradininkas Adolfas Butkus. Buvo gimęs 1906 m. gruodžio 10 d. Melninkų kaime, Kėdainių apskrityje. A. Butkus mokėsi gimnazijoje Kaune ir lankė Onos Dubneckienės baleto mokyklą. 1925 m. gruodžio 4 d. jis šoko pirmajame baleto "Kopelija" (Coppelia) pastatyme Kaune, Valstybės Teatre.

Ilgą vidurinę išsimokslinimą, A. Butkus studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universitete ekonomiką ir jį baigė 1933 m. Studijuodamas priklausė Kauno jacht klubui, LDS ir KSK sporto klubams. 1926 m. jis dalyvavo tarptautinėje studentų olimpiadoje SELL (Suomija, Estija, Lat-

vija, Lietuva). 1935 metais Adolfas vadovavo Lietuvos baleto trupės gastrolėms Monte Carlo ir Londone. Šios gastrolės praėjo su dideliu pasisekimu.

1937 m. balandžio 25 d. A. Butkus sumainė žiedus su Nina Duobaite ir išgyveno su ja 59 metus. Ekonominėi savo šeimos padėčiai gerinti, įsteigė agentūrą ir kviesdavo iš užsienio garsiuosius menininkus, tarp kurių buvo rusų bosas Fiodoras Šaliapinas, italų tenoras Tito Scippa, pianistas Arturas Rubinšteinas, kompozitorius Aleksandras Vertinskis ir kiti.

Gelbėdamasis nuo antrosios sovietų okupacijos, A. Butkus su žmona Nina ir 4 metų dūkrele Rita pasitraukė į Berlyną. Ten kurį laiką jis

vadovavo menininkų grupei. Memmingeno stovykloje jis buvo meno vadovu, o 1947 metais Augsburgėje surengė baleto "Kopelija" pastatymą. Po to jam teko vadovauti baleto trupės gastrolėms kitose lietuvių stovyklose.

Emigravę į JAV, abu Butkai dirbo ir augino dukterį, kol ji ištekėjo ir su vyru apsigyveno Kalifornijoje. 1971 metais Adolfas pasitraukė į pensiją ir su žmona persikėlė iš Čikagos į Mission Viejo miestą, prie dukters, kur išgyveno iki savo mirties.

Adolfo kūnas buvo pašarvotas O'Connor laidojimo įstaigoje, kaimyniniame Laguna Hills mieste. Gedulingas pamaldas laikė kunigas Volskis Saint Killian šventovėje, Mission Viejo mieste. Po pamaldų gausi draugų ir gerbėjų automobilių virtinė pasiekė El Toro miesto Memorial Park šimto metų senumo kapines. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Los Angeles skyriaus vardu Antanas Mažeika ir BALFO vardu dail. Alfonsa Pažiūrienė pasakė atsisveikinimo kalbas. Susirinkusieji sugiedojo "Marija, Marija" ir Lietuvos Himną. Po laidotuvių visi buvo pakviesti pietums į El Toro restoraną.

Velionis paliko liūdinčią žmoną Niną, dukterį Ritą su žentu Jurgiu Juškaičiu ir jų vaikais Gregiu, Andrėja ir Andriumi, brolį Henriką su žmona Marija ir jų vaikais, tolimesnius gimines Lietuvoje ir daug draugų. Adolfo šeimai ir artimiesiems savo ir žmonos Onos vardu reiškia gilią užuojautą.

Andrius Mironas

AŠTUNTASIS TAUTYBIŲ FESTIVALIS

Ohio valstija jau nuo seno pasižymi dideliu šventinumu, maloniai sutinkanti atėivius iš karo ar diktatūrų alinamos Europos ir sudaranti jiems palankias išsikūrimo sąlygas. Ohio valstija yra labai palanki skirtingų kultūrų išlaikymui ir puoselėjimui. Prisimenu, kai 1952 metų liepos 8 d. Cleveland lietuvių delegaciją lankėsi pas tuometinį gubernatorių Lausche, norėdama išreikšti Ohio lietuvių padėką ir įteikti simbolišką dovaną. Mus pasitiko būrys spaudos atstovų ir fotografų, o man teko eiti vertėjos pareigas. Visi delegacijos nariai gavo gubernatoriaus pasirašytą nuotrauką su lietuvių grupe.

Ilgainiui Ohio guber-

Aurelija M. Balašaitienė

natorius paskyrė specialų patarėją tautybių reikalams. Tas pareigas vykdančias August Pust dalyvauja visuose tautybių renginiuose. Jį matėme ir Lietuvos garbės konsulato atidarymo dieną, ir lietuvių namų dvidešimtojo jubiliejaus šventėje, ir Vasario

16-osios minėjimuose, ir "Dirvos" 80-ies metų jubiliejuje, ir daugelyje kitų renginių.

Gruodžio 7 d. vakare į ištaigingą "Palace" teatro patalpą suplaukė virš tūkstančio asmenų, norinčių pasigėrėti įvairių tautybių pasirodymais su dainomis, muzika (Nukelta į 11 psl.)

A. † A. BRONIUI KLIMUI

mirus, jo sūnums Dr. VIKTORUI, EDVARDUI ir jo žmonai VILIJAI NASVYTYTEI-KLIMIENEI, gilią užuojautą reiškia

"Vilties" draugijos valdyba

Skyriaus narei

A. † A. AGNAI JONAITIENEI

mirus, jos vyrą – buvusį skyriaus pirmininką ANTANĄ, dukrą RAMUNĘ, sūnus LEONARDĄ ir RAIMUNDĄ, brolį JONĄ su šeimomis ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
St. Peterburgo Skyriaus Valdyba ir nariai

A. † A. AGNAI JONAITIENEI

mirus, jos vyrą, ilgametį ALT veikėją ANTANĄ JONAITĮ, sūnus LEONARDĄ ir RAIMUNDĄ, dukrą RAMUNĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Amerikos Lietuvių Tarybos
Cleveland Skyrius

A. † A. AGNAI JONAITIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI, dukrai RAMUNEI, sūnums LEONARDUI ir RAIMUNDUI, jų šeimoms ir visiems artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą ir kartu liūdime

Alfas ir Angelė Šukiai
Albertas ir Elena Misiūnai
Mykolas ir Jadvyga Vitkai
Bronius ir Onutė Zabukai

Florida

A. † A. AGNAI JONAITIENEI

pasitraukus į Amžinybę, mūsų užuojauta jos vyrui ANTANUI, dukrai RAMUNEI, sūnums LEONARDUI ir RAIMUNDUI, broliui JONUI, jų šeimoms ir kitiems giminėms

Kazys ir Jonė Karaliai
Jacksonville, Florida

Mylimai žmonai ir motinai

A. † A. AGNAI JONAITIENEI

staiga mirus, liūdesyje pasilikusiam jos vyrui ANTANUI JONAIČIUI, dukrai RAMUNEI, sūnums – RAIMUNDUI ir LEONARDUI, broliui JONUI NAURUŠIUI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą

M. G. Aukštuoliai
J. Balbatas
V.S. Blinstrubai
J. Citulis
Z. Dučmanas
K.E. Gaižučiai
H.J. Johansonai
A. Kavaliūnas

A.M. Liutkai
V. Nykštėnas
S. Pabrinkis
A. Petrauskis
V.D. Ramoniai
J. Rastenis
V. Sniečkus
J. Verbyla

201 2

CLEVELANDE ir Kapylinkų

AŠTUNTASIS TAUTYBIŲ FESTIVALIS

(Atkelta iš 10 psl.)

ir šokiais. Tarp jų buvo gubernatoriaus atstovas ir net du buvę Cleveland merai. Festivalio pelnas skiriamas Tarptautinių Patarnavimų centrui, kurio darbo našta nepaprastai pasunkėjo, Europoje ir kituose žemynuose pasikeitus politinėms sąlygoms. Centro direktorius yra rašytojas ir žurnalistas Algis Rukšėnas.

Festivalio programos ceremonijai vadovauti buvo pakviestas "Plain Dealer" dienraščio žurnalistas William F. Miller, kuris specializuojasi tautybių veiklos aprašymuose. Deja, programos metu jis neva tai juokais pri-

sipažino negališ teisingai išsakyti kai kurių grupių ar šokių pavadinimų. Jis pranešinėjo, dažnai už kurio nors žodžio užkliudamas, tokiu elgesiu savotiškai pajuokdamas tautines grupes. Tai iš tikrųjų nebuvo gražu.

Programos pradžioje iš vestibulio per salę scenon įžygiavo didokas škotų junginys su būgnais ir jiems tipiniais muzikos instrumentais, vadinamais "bag pipes" – dūdmaišiais. Tai buvo labai triukšminga pradžia, tačiau buvo įdomu matyti originaliais škotiškais sijonėliais vienodai apsirengusius vyrus ir mergaites. Scenos vir-

šuje kabojo programoje dalyvaujančias tautybes atitinkančių valstybių vėliavos, tarp jų ir lietuviška trispalvė.

W. Miller, publikai pristatęs Tarptautinių Patarnavimų centro tarybos vicepirmininkę Mercedes Spotts ir tarybos narį, teisėją Peter Sikorą, davė ženklą pradėti programą ir pakvietė į sceną italų tautinę grupę. Temperamentingai sušokus Tarantella ir dar vieną šoki, programa buvo laikinai nutraukta, nutrūkus garsajuostei.

Pasinaudojant pertrauka, iš garsiakalbių pasigirdo tautybių grupės ir publiką jautriu žodžiu sveikinančio Cleveland miesto mero Michael White balsas. Meras apgailestavo, kad negalėjo festivalyje asmeniškai dalyvauti, nes tuo pat metu vyko svarbus posėdis.

Sutaisius garsiajuostę, programa tęsėsi toliau. Po italų sekė grakštūs Izraelio šokiai, lenkų grupės kiek neritmiškai atliktas "Krakoviakas". Po to pasirodė turkai su nepaprastai triukšmingu būgnu ir birbynėmis. Škotų grupė, nors ir su labai triukšminga muzika, sužavėjo publiką įmantriais kojų ir rankų judesiais. Malonu, kad šokėjų tarpe buvo ir labai jaunų, grakščių mergyčių. Vengrų grupė sušoko jų tautinį čardasą, o miklus žonglierius pelnė audringus aplodismentus ir publikos plojimą į taklą.

Pertraukoje tarp šokių mikrofoną perėmė buvęs meras Locher, kuris trumpai papasakojo, kad jis į Ameriką iš Rumunijos atvyko su tėvais, kai jam jau buvo suėję trylika metų. Taip pat kalbėjo

buvęs meras Ralph Perk. Jis didžiavosi savo čekiška kilme ir pasakojo, kaip čekų apgyvento rajono parapijinėje mokykloje jis mokėsi katekizmo savo gimtąja kalba. Gubernatoriaus G. Voinovich sveikinimas buvo perduotas garsinės juostos pagalba. Jis savo sveikinime labai maloniai paminėjo Centro direktorių A. Rukšėną ir pareiškė padėką už jo darbą.

Programa tęsėsi toliau. Po gan santūrių bavariskų šokių, draskė ausis afrikietiški būgnai. Ir nors nepaprastai miklūs šokėjai žavėjo savo beveik konvulsyviais kūno judesiais, tačiau stipriai mušami būgnai, kurių garsą dar labiau stiprino mikrofonai, vargino žiūrovus, pripratusius prie labiau civilizuotos muzikos.

Po santūrios ir beveik melancholiškos slovakų programos atėjo mūsų "Grandinėlės" eilė. W. Miller ją gražiai pristatė, trumpai nupaskodamas jos istoriją ir pagerbdamas 1951 metais "Grandinėlę" įsteigusius Liudą ir Aleksandrą Sagius. Dabar grupei vadovauja Aida Bublytė-O'Mera. Nepaprastai puikiai pasiruošę keturi jaunuoliai pašoko įmantrios choreografijos "Šokių su lazdomis". Po to prie jų prisijungė ir mergaitės. Šokius lydėjo švelni lietuviška muzika, o publika "Grandinėlei" negailėjo aplodismentų. Įdomu pastebėti, kad "Plain Dealer" sekmadieninėje laidoje pateiktame festivalio aprašyme yra plačiai cituojamas šešiolikametis Mikas Rukšėnas, "Šokio su lazdomis" dalyvis, kuris su pasididžiavimu tvirtino esąs "šimtaprocentinis

lietuvis" ir pabrėžė, kad svarbu susipažinti su savo tautine kultūra, bet taip pat yra įdomu pažinti ir kitų tautų kultūrinės apraiškas. Stebėtina, kad lietuviukui dienraštis suteikė daugiau dėmesio negu bet kam kitam.

Į pabaigą puikiai pasirodė serbų tautinė grupė su originaliais kostiumais ir greito tempo bei nuostabios choreografijos, temperamentingais šokiais. Tai buvo tarsi muzika lydimas kaleidoskopo vaizdas. Publika jiems sukėlė ilgą ir triukšmingą ovaciją.

Programa buvo kiek ilgoka, nes tiek ceremonijų meisteris, tiek kalbėtojai užtęsė laiką. Tačiau publika skirstėsi patenkinta ir linksma. Aštuntasis tautybių festivalis, jau tapęs tradicija, pritraukia skaitlingą publiką, kurioje yra ne vien įvairių tautybių nariai, bet ir tie, kurie jau prarado savo šaknis ir save laiko "tikrais amerikiečiais". Iš nugirstų pokalbių nuotrupų teko pastebėti, kad kai kurie apgailestauja, neturėdami savo tautinės tapatybės, sutirpę "katile". Džiugu, kad lietuviai pasirodo su jauna karta, kuri didžiuojasi savo kilme ir aktyviai dalyvauja lietuviškos tautinės kultūros išlaikyme. Valio jiems! Valio "Grandinėlei"!

PATIKSLINIMAS

Paskutiniojo praėjusių metų "Dirvos" numerio 10 psl. buvo išspausdintas nekrologas "A. A. ZIGMAS DAUTARTAS". Jo autorė – rašytoja Aurelija M. Balašaitienė. Atsiprašome, kad autorės pavardė, montuojant laikraštį, buvo netyčia praleista.

Redaktorius

OHIO ĮVYKIAI

Sausio mėnesį – parodos ir vaidinimai. Ashtabula Arts Center. 2928 West 13th St., Ashtabula. Tel. 216-964-3396.

Sausio mėnesį – įvairūs koncertai. The Cleveland Institute of Music, 11021 East Blvd., Clev. Tel. 216-791-5000.

Sausio mėnesį – įvairūs žiemos renginiai. Cleveland Metro Parks. Skambinkite į artimiausią Metro Park.

Sausio 20 d. Fairview Health System: "Smoke Stoppers" – Programa "Mesk rūkyti". 6:30 val. vakaro. Wellness Center, 3035 Wooster Rd., Cleveland. 5

paskaitų serija – 1/20, 1/27, 2/3, 2/10 ir 2/17. Tel. 216/476-7077.

Sausio 21 d. "Graikija pavasario šviesoje". Shaker ež. gamtos centras, 2600 South Park Blvd., Shaker Hts. Tel. 216/321-5935.

Gerardas JUŠKĖNAS

J. Veličkos nuotraukoje Cleveland šv. Jurgio parapijos 1996 metų bendrų kūčių dalyviai

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas

Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

DIRVA

IVAIRENYBĖS

STIRNOS NAKTĮ

"Ohio įvykių" ir "Ivairenybių" skyrelio vadovas
Gerardas JUŠKĖNAS

Rudenį ir žiemą pasitaiko daugiausia automobilių susidūrimų su stirnomis. Anot Draudimo informacijos instituto daugiau kaip pusė milijono vairuotojų patenka į avarijas, susidūrę su stirnomis. 1995 m. Ohio valstijoje buvo 24,811 automobilių susidūrimų su stirnomis.

Pateikiame kelis patarimus šiuo reikalu. Stirnos

labiausiai aktyvios anksti rytą arba vakarėjant. Būkite atsargūs tuo laiku ir važiuokite, įjungę automobilio žibintus. Jei stirna netikėtai iššoko ir bėga jums skersai kelio, stipriai stabdykite, bet nesukite į šoną, nes galite susidurti su kitu automobiliu. Panaudokite garsinį signalą stirnai pabaidyti. Būkite budrūs, nes netrukus iššoks kita stirna: jos visados keliauja būreliais.

Jei pastebėsite stirną šalikelyje, sulėtinkite automobilį ir paspauskite garsinį signalą. Stirnos paprastai pastebi automobilių šviesą, tad blykčiojimas jomis irgi gali apsaugoti nuo susidūrimo.

Pagaliau, visados susijuoskite apsaugos diržu. Dauguma žmonių per susidūrimus su stirnomis sužeidžiami tik todėl, kad nebuvo prisisekę apsaugos diržo.

(Naudotasi Ohio valstijos viešojo saugumo departamento biuleteniu) Ger.J.

VISA LOTTERY

Our office is assisting with VISA LOTTERY. Applications for Green Card from now until March 1, 1997. For more information call:

Jayashree Bidari, J.D. - Attorney At Law

(216) 892-3323

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jautrią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

"DIRVAI" AUKOJO:

A.a. Vytauto Mikliaus atminimui, draugai, St.Peters.,FL \$165
Lietuvių Žuvininkų klubas, Cleveland, OH \$100
C.J.Satkai, Kirtland, OH ... \$100
K. Čepulis, W.Evanson, IL \$100
E.Vigelis, Pennsville, NJ ... \$55
G. Stankūnas, Cos Cob, CT \$50
A.Čepulis, Willoug. H., OH \$35
S.Leveckis, Ormond B., FL \$35
T.Blinstrubas, Chicago, IL \$34
J. Šukys, Richmond Hts.OH \$25
V.Mažeika, Park Ridge, IL \$25
K.Simaitienė, Queens, NY \$25
E.Kronienė, S.Pasadena, FL \$25
P.Budnikas, J.Beach, FL \$25
R.Merphy, Indianapolis, IN \$20
A.Galdikas, Los Angel., CA \$20
A. Juodvalkis, Burbank, IL.. \$20
A. Mažeika, Mar.D.R.,CA.. \$20
J.Zubavičius, Sunny H., FL \$20
V.Kamantas, Grand Rap,MI \$20
E.Vilutis, Dayt.B.Shor., FL \$20
M.Kizis, Tecum.,Ont.,Can. \$20
S.Briedis, Burr Ridge, IL ... \$20
Balfo Detroito 76 skyrius, Redford, MI \$20
A.Pautienis, Richm.Hts.,OH \$20
A.Dilba, Philadelphia, PA .. \$20
A.Reivytytis, Jupiter, FL \$20
F.Peleckas, Chicago, IL \$15
A.Trečiokas, Riviera B.,FL \$15
R.Variakojis, Roch. Riv.OH \$15
P.Laurinaitis, Reno, NV ... \$15
B.Dunda, Chicago, IL \$15
V.P.Mikūnas, Palos Hts,IL \$15
E.Gintalas, Baltimore, MD \$15
S.Brazionis, Oak Lawn, IL.. \$15
J.Kazlauskas, Waterb.,CT \$15

K.Laskauskas, Baltim.,MD \$15
A. Markevičius, S.Mon.,CA \$15
H. Andriuska, Woodh.N.Y. \$15
O. Elerts, Chicago, IL \$15
V.Gilys, Sun City, CA \$15
A.Stokas, Los Angeles, CA \$15
A.J.Kižys, Euclid, OH \$15
V.Anelauskas, Los Ang.CA \$15
I.Jansonas, Osterville, MA \$15
A.Sandargas, Ormond B.FL \$15
V.Rugienius, Livonia, MI .. \$15
V.Gelazius, St.Pete Bch.,FL \$10
B.Zabukas, St.Pete Bch.,FL \$10
K.Stasaitis, Redford, MI ... \$10
J.Kvietys, Dayton, OH \$10
A. Burokas, Palos Hills, IL \$10
J. Bajerčienė, So. Bost. MA \$10
R.Pažemėnas, Burling.CA .. \$10
A. Idika St. Pete Beach, Fl. \$10
J. Balsys, Lakeline V. OH .. \$10
K. Česna, Putnam, CT \$10
J. Drąsutis, Pittsburg ,PA ... \$10
A. Tuskenis, W.Palm B.,FL \$10
M. Gečiauskas, Manch.,CT \$10
J. Ramanauskas, Dayt.B,FL \$10
R.Ramonas, Cleveland, OH \$10
N.Bielinis, Henrieta, NY ... \$10
G.Avižonis, Lebanon, PA .. \$10
M.Priokockis, Warringt., PA \$10
K.Brūožis, Cleveland, OH .. \$10
E.Steponavičius, Euclid,OH \$10
V.Matonis, Philadelphia,PA \$10
D.Keršienė, Tor.Ont., Can. \$10
O.Mučinskas, S.Boston,MA \$10
L.Karnitis, Columbus, OH .. \$10
V.Grajauskas, Jeffers., NY \$10
G.Rastauskas, Rich.Hts.OH \$10
S.Bliudnikas, Rochester,NY \$10
J.Dabrega, Brockton,MA ... \$10
S.Zeikus, Crownsville, MD \$10
A.Gverzdys, S.Cat.Ont.Can. \$10
A. Pliplys, Toronto Ont..... \$5
A.Grigaitis, Livonia, MI \$5
V.Bagdonavičius, Phil.,PA ... \$5
A.Dziakonas, Rochest.,NY .. \$5
K.Stungys, Willoughby,OH \$5

J.Orantas, Ormond Bch., FL \$5
S.Sukar, Ormond Beach, FL \$5
A.Lingis, Reford, MI \$5
A.P.Karasa, Fallston, MD.... \$5
A.Barzdukas, Falls Chr., VA \$5
J.Werbicki, Holbrook, MA .. \$5
I.Manomaitis, Juno, FL \$5
L.Balsys, Naugatuck, CT \$5
J.Pilmonas, Hickory Hills,IL \$5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

SKELBIMAS:

Vidutinio amžiaus mokytoja (mokanti anglų kalbą) norėtų atostogauti išeivių šeimose, kurie turi vaikučių. Ji galėtų išmokyti kalbėti lietuviškai, dainuoti daineles, žaisti lietuviškus žaidimus, pasidaryti įdomių suvenyrų, sekti pasakas ir dar daug naudingų dalykų.

Tiems tėveliams ir vaikučiams, kurie jau neturi giminių Lietuvoje, galės surasti kultūringas šeimas, kurios priims Jus maloniai praleisti atostogas gintaro šalyje.

Aneta Katauskienė
Nemaksčiai

Raseinių Raj. 4425

Lithuania

SKELBIMAS

Jaunas vyriškis ieško bet kokio darbo. Gali dirbti žemės ūkyje, atlikti visus namų ruošos darbus, slaugyti ligonį. Vairuoja automobilį. Pageidautų įsidarbinti Floridoje. Siūlyti tel. (216) 486-3912.

RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA - 1997

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

NORMLS

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000